

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, lokak. 23 - Wed. Oct. 23, 1996

FINNISH AMERICAN WEEKLY

92. vuosikerta Vol. XCII No. 42

50 cents

Keskusta ja kokoomus kaksoisvaalien voittajat

Suomen keskusta ja Kansallinen kokoomuspuolue menestyivät parhaiten lokakuun 20. päivän Euroopan parlamentti- ja kunnallisvaaleissa. Ennätyksellisen laimeissa vaaleissa äänesti vain runsaat 60 prosenttia suomalaisista.

EU-parlamenttivaalien suurimmaksi puolueeksi nousi keskusta. Puolue sai 24.5 prosenttia äänistä, eli selvästi enemmän kuin toiseksi tullut johtava hallituspuolue, sosiaalidemokraatit. Sdp jäi 21.5 prosenttiin. Kokoomuksen osuudeksi mitattiin 20.2 prosenttia. Kaikki kolme suurta puoluetta saivat neljä edustajaa EU-parlamenttiin.

Vasemmistoliiton tulos EU-vaaleissa nousi 10.5, jolla heltisi kaksi edustajapaikkaa. Ruotsalainen kansanpuolue ja Vihreä liitto saivat kumpikin yhden paikan parlamenttiin 5.7 ja 7.5 prosentin kannatuksillaan.

Verrattuna alkaisempaan Suomen eduskunnan vuonna 1995 suorittaman vaalin paikanjakoon keskusta hävisi voitostaan huolimatta yhden paikan ja Vasemmistoliitto sai lisäpaikan.

Suurimman henkilökohtaisen äänimäärän EU-vaaleissa keräsi keskustan EU-kriitikko **Paavo Väyrynen**. Vasemmistoliiton EMU-vastustaja **Esko Seppänen** tuli toiseksi.

Suomen ensimmäiset kansanvaaleilla valitut EU-parlamentti edustajat ovat:

Suomen Keskusta: **Paavo Väyrynen**, 156 193 ääntä, **Sirkka-Liisa Anttila** (111 927), **Mirja Ryyänen** (83 360) ja **Kyösti Virrankoski** (53 950).

Sdp: **Pertti Paasio** (117 626), **Jörn Donner** (79 499), **Riitta Myller** (64 835) ja **Reino Paasilinna** (53 498).

Kokoomus: **Kirsi Piha** (145 056), **Marjo Matikainen-Kallström** (75 854), **Raimo Ilaskivi** (39 161) ja **Jyrki Otila** (23 773).

Vasemmistoliitto: **Esko Seppänen** (149 780) ja **Outi Ojala** (19 697).

Vihreät: **Heidi Hautala** (82 101).

Ruotsalainen kansanpuolue: **Strid Thors** (39 007).

(Suomi-Seura)

Helsinki-Vantaa Airport's new Gateway Terminal inaugurated

Finland's president Martti Ahtisaari officiated at the October 7th inaugural ceremonies opening the Helsinki-Vantaa Airport's new Gateway Terminal. Over 2,000 guests were present for the festivities. Above, a view of the new terminal's central area.

Finnair's CEO Antti Potila addressing the convention participants.

The 2nd Helsinki Gateway Convention for international travel professionals and press was held in conjunction of the terminal's opening.

Finnish sales representatives, foreign buyers and travel organizers as well as members of the international press participated in the four-day convention, October 7-10.

For additional coverage, turn to page 9.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 8-14

- Väinö Sola - Opera Singer and Professor historic Finnish American recording artist
- Finns vote in European election
- FACS to celebrate 50 years

Oli nostalgista, ylentävää ja juhlallista saada olla mukana Suomen luterilaisen kirkon kirkkopyhän juhlassa Haminassa elokuun 4. päivänä 1996.

Näihin juhliin liittyy aina myös seminaari, johon saapuu edustajia eri puolilta maailmaa. Näiden juhlien vuosittaisena järjestäjänä on Suomen evakelis-luterilaisen kirkon ulkoasian osasto yhdessä jonkin luterilaisen seurakunnan kanssa.

Viime kesänä seminaarin pääaihe oli: Sinä ja minä, seurakunnan selkäranka... mutta kuka kantaa vastuun? Seminaarin tavoitteena oli

Kirkon ulkosuomalaisyön neuvottelupäivät Haminassa

Mikko Mielonen

pohtia seurakuntalaisten ja luottamushenkilöiden vastuuta seurakunnastaan sekä luottamushenkilöiden ja työntekijöiden keskinäistä vastuualueiden jakoa.

Kaikkiaan seminaariin osallistui 79 henkilöä 12 eri maasta. Edustettuina olivat Australia (4 edustajaa), Eesti (3), espanja (20), Kanada (2), Portugal (4), Ranska (1),

Ruotsi (16), Saksa (8), Sveitsi (7), Tansania (1) ja Tanska (1).

Huomattakoon, että esimerkiksi Amerikasta ei tällä kertaa seminaariin ollut saapunut seurakuntien luottamushenkilöitä, vaikka seillä toimii useita virkeitä seurakuntia ja jotka ovat kantaneet vastuuta siirtolaisista jo vuosisatoja.

Senpä vuoksi siteeraan Floridassa toimivan Mauri Vihkon kirjoitusta *Isten Usko* -lehden helmikuun 1996 numeron pääkirjoituksessa.

"Mitä tekee seurakunta, jonka jäsenistä 75 prosenttia on yli 70-vuotiaita? Seurakunta, jonka perustivat aikanaan siirtolaiset, joille Suomi ja suomen kieli olivat yhtä tärkeitä kuin hengittäminen ja syöminen, mutta joiden lapsista vain aniharva osaa tulkita isiensä uskoa äitiensä kielellä? Seurakunta, jonka kirkko sijaitsi ennen keskellä suomalaisasutusta, mutta on nyt kreolinkielisen haitilaiskulttuurin ja espanjankielisen lationokulttuurin ympäröimä?"

Tilanne on tuttu muuallakin. Elämme muutoksen keskellä hapuillen huomista.

Mauri Vihko jatkaa hieman rahlaavasti, mutta ajatuksia herättävästi "... Yksi tie olisi laittaa kalterit ikkunoihin, katsoa sisäänpäin, elää menneisyyden muistoista. Kulkea yhdessä niin kauan kuin vanhenevaa joukkoa riittäisi. Osallistua omiin hautajaisiin. Se ei kuitenkaan ole minikään elävän, Kristuksen seurakunnan tie."

"Toinen tie olisi myydä kirkko ja siirtyä uuteen lähiöön, valkoiselle alueelle, 'omiemme' joukkoon."

Mutta hänen seurakuntansa ei ole lähtenyt sille tielle eikä mikään seurakunta menettelle sillä tavoin. Jääminen on pakottanut avautumaan yli etnisten ja kulttuurirajojen.

Kolmas tie on yritys etsiä

uutta elämää, avata ovet, suunnata toimintaa ja voimavaroja uusien etsimiseen. Se merkitsee suostumista muutokseen, etsimiseen, epäonistumiseen, ehkä kipuihin.

Kun ajattelen Mauri Vihkon seurakuntaa, niin seurakuntalaisten ikärakenne on todella paljon korkeampi kuin monissa muissa ulkosuomalaisien seurakunnissa, esimerkiksi Espanjassa.

Kun lukee Suomi Talon kuulumisia ja Lake Worthin Amerikansuomalaisen Lepokodin uutisia, niin pakostakin meidän johdetaan niiden ihmisten lähelle, jotka ovat saaneet elää henkisesti ja hengellisesti rikkaan elämän ja jotka ovat nyt pitkällä elämän illassa.

Mutta seurakunta elää heissä ja heidän mukanaan, myös vanhojen keskellä. Siemenet, jotka tänne on kylvetty, itävät ja kukat kukkivat lasten ja lastenlasten elämässä ja uudella tavalla Kristuksen seurakunnassa.

Tähän asiaan viittasi ulkosuomalaisen piispa Paavo Kortekangas sekä saarnassaan että Haminan päiväjuhlassa pitämässään puheessa. Hän kertoi mielenkiintoisesti eri puolilta maailmaa tekemistään virkamatkoista suomalaisiin siirtolaisseurakuntiin.

Eräällä matkallaan Amerikassa hän joutui tilanteeseen, jossa häntä pyydettiin kasteamaan lapsi seurakunnan jäseneksi. Piispa halusi tietää, kuka ottaa vastuun lapsen kasvattamisesta kristillisen seurakunnan jäseneksi. Muussa tapauksessa hän ei voi suorittaa kristillistä kastetöitä, ellei kukaan kasteen edellyttämää tehtävää ota vastaan. Lopulta joku läsnäoleva suostui ottamaan tehtävän vastaan ja lapsen kaste suoritettiin.

Tähän vastuukysymykseen palautetaan aina, kun pohdi-

taan siirtolaisyötä, seurakunnan perustamista ja sen tulevaisuutta. Niin on pienen lapsen kasvattamisessa ja seurakunnan työssä.

Martti Häikiö puhui kirkkopyhän päiväjuhlassa

Dosentti Martti Häikiö piti Haminan kirkkopyhän päiväjuhlassa mielenkiintoisen esitelmän, jossa hän puuttui luottamusmiesten vastuukysymykseen, tehtävien kiertoon, työnjakoon ja avoimuuteen.

Näin dosentti Martti Häikiö: "Suurin paradoksi on mielestäni se, että ulkosuomalaisten vahvin tuki ja turva suomalaisuuden säilyttämisessä on kirkko, jonka oppi ei ole lainkaan kansallinen, vaan täysin universaali."

Häikiö pitää yhteisöjen ja luottamusmiesten toiminnassa kaikkein tärkeimpänä sitä henkeä, jolla asioita hoidetaan. Kyetäänkö yhdessä luomaan aito luottamuksen ja yhteistyön ilmapiiri vai pääsevätkö säröt liian suuriksi.

Parhaita yhteisöjä ovat ne, joissa luottamusmiesten tai virkapaikoista ei pääse muodostumaan jalustaa kenellekään, vaan tehtävät kiertävät ja vaihtuvat niin, että kaikki saavat ja joutuvat kantamaan vastuuta yhteisistä asioista.

Ongelmia syntyy myös silloin, jos luottamusmiesten ja toimihenkilöiden roolit menevät sekaisin ja jos muodollinen päätösvalta ja tosiasiallinen vastuu asioiden eteenpäin viemisessä eivät kohtaa. Erityisen kohtalokasta vallan ja vastuun eriytyminen on silloin, jos kohdataan taloudellisia tai muita vaikeuksia. Voittolla ja menestymisellä on monta jakajaa, mutta tappion

jatkuu seuraavalla sivulla

Dosentti Martti Häikiö keskustelemassa päivälle osallistuneen Helvi Mielosen kanssa.

Kuva: Mikko Mielonen

RAIVA AJA

ISSN 1059-4779

(THE PIONEER) - Established 1905

(UPS 454-580)

Periodicals postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the last week of July, the first week of August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
POSTMASTER: Send address changes to Raivaaja, P. O. Box 300, Fitchburg MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX 508-343-8147

Subscription rates:
USA: 12 mo. - \$23.00; 6 mo. - \$15.00; 3 mo. - \$11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1996: \$10,251.84

Taisto Luokkalan muistolle
Harri Siitonen, Berkeley, CA \$10.00

Taisto Luokkalan muistolle
he was our good friend and he participated in many social justice and peace groups trying to make this world a better place for everyone to live in
William & Laurel Kokko, Seattle, WA \$20.00

Osmo Sulkalan muistolle
Ellen Jaakkola Wäänänen
Mountain View, CA \$25.00

Lily T. Hannula, Hubbardston, MA \$2.30

Kiitos lahjoittajille!

Exchange rate

October 18, 1996

1 Finnish mark = US \$.2170

1 US \$ = 4.6092 FIM

Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Nimipäivät

Lokakuun 23 p., Severi
Lokakuun 24 p., Asmo

YK:n päivä

Lokakuun 25 p., Sointu
Lokakuun 26 p., Amanda,

Niina, Manta

Lokakuun 27 p., Helli, Hellä,
Hellin, Helle

Lokakuun 28 p., Simo
Lokakuun 29 p., Alfred,

Urmas

Lokakuun 30 p., Eila
Lokakuun 31 p., Artturi, Arto,
Arttu

Marraskuun 1 p., Pyry, Lyly
Marraskuun 2 p., Topi, Topias
Pyhänpäivä

Marraskuun 3 p., Terho
Marraskuun 4 p., Hertta

Marraskuun 5 p., Reima

From the desk of Stig Häggblom:

Kartallejuoksijat

Illoisen syntymäpäivälahjan sai lokakuun 24. päivänä 80 vuotta Turussa täyttävä konsuli John O. Virtanen Suomen Posti OY:ltä syyskuun 26. päivänä.

Postin hallituksen puheenjohtaja Pekka Vennamo ja toimitusjohtaja Asko Saviaho ilmoittivat Virtaselle, että Paavo Nurmen perinneyhdistyksen anomukseen on sittenkin tullut myönteinen päätös. Paavo Nurmi saa postimerkinsä.

Ilmestymispäivä on maaliskuun 18, 1997. Postimerkin maksuarvo on 3 markkaa 40 penniä, mikä vastaa

1. luokan kirjeen alimman painoluokan sekä postikortin maksuarvoa Euroopan ulkopuolella oleviin maihin.

Virtasta kehoitettiin kirjeessä nimeämään yhteys henkilö, jonka puoleen Posti voi tarvittaessa kääntyä postimerkin suunnitteluvaiheessa.

Maailman ja Suomen yleisöä voidaan vilpittömästi onnitella tämän päätöksen johdosta.

Voi myös olla syytä onnitella Postin ylintä johtoa. Nurmi-merkin ensimmäinen kielteinen päätös oli herättänyt laajalti ihmettelyä,

närkästystä ja kovaa kritiikkiä.

Julkisen liikkeellelähtö oli tässä sitä luokkaa, että olisi voinut olla edessä kansan ja amerikansuomalaisten toimesta aikaansaadut siivoustoimet koskien postilaitoksen ylintä johtoa. Eihän sitä suurinta Suomen maan "kartallejuoksijaa" noin vain yllykkäisesti kohdella...

Suomi on siis juostu maailmankartalle. Näin on. Eihän se tietenkään ihan noin sananmukaisissa puitteissa tapahtunut. Oivallus on kuitenkin niin hyvä, että siitä vuosien saatossa on muodostunut käsite. Urheil-

lumme huippunimet on katsottava kuuluvaksi siihen ihmisjoukkoon, joka todella merkittävällä tavalla on tehnyt maasta tunnetun ja arvostetun eri puolilla maailmaa.

Ketkä sitten ovat "kartallejuoksijoista" ne tärkeimmät? Vastaus voisi pitkälti olla makuasia. Itse asiassa tämä prosessi on jatkuva eikä ole suinkaan päättynyt.

"Kartallejuoksijoita" voidaan katsoa olevan satoja, jopa tuhansia hyviä urheilijoita. Ajatelkaapa esimerkiksi vaikka vain talvisodan jälkeistä maaottelumarssia Ruotsia vastaan. Suomi

asetti tässä mittelössä yli miljoona marssijaa rivistöön ja voitti ottelun, vaikka vastustajakin sai jalkeille lähes miljoonan.

Kirjoittajan mielestä "kartallejuoksijoita" ovat kuitenkin ensi kädessä neljä henkilöä, jotka erottuvat selvästi muista. Näistä kolme on varsinaista juoksijaa ja neljäs on niittänyt mainetta jääkentillä luistelijana.

Ryhmästä vanhin oli Hannes Kolehmainen Kuopiosta. Hänen näyttävimmät urheilusaavutuksensa olivat olympiavoitto 5,000 m:llä Tukholmassa 1912 sekä maratonvoitto Antwerpenin olympiakisoiissa 1920.

Suurin kaikista on ilman muuta Paavo Nurmi, 20-luvun ylivoimainen juoksija koko maailmassa. Nurmen 100-vuotispäivää juhliitaan ensi vuonna.

Amerikassa pitkään asunut, työskennellyt ja harjoitellut Ville Ritola Peräseinäjoelta on se kolmas. Vanhoilla päivillään Ritola muutti takaisin Suomeen, sai valtioneläkkeen ja kuoli kotimaassaan.

Neljäs on sitten pääkaupungin oma poika, Kruunahaan kaupunginosassa syntynyt ja asunut luistelija Clas Thunberg, joka myös sai kantaa lempinimeä "Jääkenttien Nurmi".

Ehdolla listalle on tietenkin lukuisia muita. Näistä voisi tässä mainita hiihtäjälegenda Veikko Hakulisen, juoksija Lasse Virenin, mäkihyppääjä Matti Nykäsen ja voimistelija Heikki Savolaisen. Neljän huippunimen joukkoon eivät nämä kuitenkaan yllä kirjoittajan mielestä.

Paavo Nurmi saa siis postimerkinsä ja Paavo Nurmen vuosi on tulossa!

Ruotsin Edwin Wide eli 100-vuottaakst, Paavo Nurmi et. Tämä kuva Tukholman olympiastadionilta vuodelta 1926 näyttää molempien juoksijoiden lennokasta askeltamista. Kärjessä on Paavo Nurmi, jonka syntymän 100-vuotisjuhlaa vietetään Suomessa ja muuallakin maailmassa kesäkuun 13. päivänä 1997. Tässä olist hyvä aihe sille postimerkille, jonka ilmestymispäivä on maaliskuun 18, 1997.

Kuva: Suomen Urheilumuseo

KIRKON...

Jatkoa edellis sivulta

kantajaa on vaikea löytää.

Häikiö päätti esitelmänsä toteamukseen, että suomalaisten arjen kannalta suomalaisuus, suomalainen mielenlaatu, oma kieli, omat tavat ja omat juuremme ovat paljon tärkeämpiä kuin valtiolliset rajat. Mitä ohuemmiksi valtiolliset rajat käyvät sitä tärkeämmiksi tulevat oma puhuttu kieli, kirjallisuus, omasta kokemuksesta nousevat taiteet, kansanperinnesanalla sanoen suomalaisten oma ominaislaatu, kansallinen identiteetti.

Ulkosuomalaisten siirtolaisseurakunnissa joudutaan aina pohtimaan myös talouskysymyksiä. Se kysymys on aktiivisesti kaikkialla, kaikissa maissa jopa riippumatta siitä,

kuinka kaun suomalaisiirtolaisuutta on kussakin maassa ollut.

Tuota asiaa on mielenkiintoista myös pohdiskella. Valmistat ratkaisumallia siihen ei saa missään seminaarissa, ei missään seurakuntaneuvostossa eikä missään seurakunnassa. Kuitenkin sen eteen tullaan varsinkin siellä, missä ollaan itsenäistymisen edessä.

Kunkin ihmisen pelastus on ilmaista. Kenenkään ei tarvitse siitä maksaa, eikä siitä voi maksaa. Pelastussanomien vieminen uskottiin aikoinaan sille porukalle, jonka sydämessä on Kristuksen sanan vaikutuksesta syntynyt usko Jumalaan. He alkoivat kantaa vastuuta kirkon toi-

minnasta.

Seurakunnat ovat toimineet vuosituhansien aikana tähän maailmaan kuuluvien lainalaisuuksien puitteissa. Seurakunnan työn on katsottu vaativan vähintään yhden siihen vihkiytyneen ja palkatun työntekijän.

Työntekijät tarvitsevat leipää elääkseen, talon asumiseen, työvälaineita tehtäviensä hoitamiseen. Heidän seurakuntansa on maksettava yhteiskunnalle kuuluvat velvoitteet. Tämä kysyy rahaa.

Suomalaisina tunnumme helposti ajattelevan, että olemme aikanaan maksaneet niin ja niin paljon kirkolle. Elkö se jo riittää? Hyvin monet maksavat verojaan sitä paitsi edelleen Suomen kotikirkolle,

vaikka asuvatkin kaukana kotimaasta. He eivät ole siis residenttejä.

Tämä kysymys on jopa arkaluontoinen ja siinä on vaatimusten pyrkimys ja puolustuksen halu hyvin lähellä. Siitä monet haluavat syystäkin vaatia, jos tällä perusteella edes vihjataan vastuunkantamisen velvollisuutta tai sen jakoa. Kenelle kuuluu vastuu?

Pohjois-Amerikka

Kanadan luterilainen ja anglikaaninen kirkko solmivat yhteistyösopimuksen, joka tähtää täyteen ehtoollisyhteyteen vuoteen 2001 mennessä. Kanadan Suomi-Konferenssin juhlat pidettiin South Por-

cupinessa huhti-toukokuun vaihteessa. Isäntänä toimi Pyhän Johanneksen seurakunta.

Pyhän Marian seurakunta Sault Ste. Mariessa täytti 90 vuotta. Samoin Pyhän Johanneksen seurakunta Timmins-South Porcupinessa täytti 60 vuotta.

Montrealissa pastori Kyllikki Pitts jätti Pyhän Mikaelin seurakunnan puolipäivätoimisen pastorinviran tammikuussa. Pastori Matti Terho on hoitanut virkaa väliaikaisesti oman toimensa ohella.

Berkeleyssä Kaliforniassa vaihtui työntekijä. Tom Hope siirtyi eläkkeelle ja pastori Jorma Pesonen aloitti työnsä syyskuun alussa. Työtä on

jatkuu sivulla 4

Kultaisen Iän Kerho

FITCHBURG, MA - Suomalainen Kultaisen Iän Kerho kokoontui lokakuun 15 päivä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasaliin, 264 Elm St., klo 2:00 iltapäivällä.

Puheenjohtaja Anton Nopanen avasi kokouksen lausumalla kaikki tervetulleiksi. Laulettiin "America" ja "Maamme" laulut Onerva Lovejoyn säestyksellä.

Sen jälkeen sihteeri Irene Vilakari luki edellisen kokouksen pöytäkirjan, mikä hyväksyttiin.

Vieraita joukossamme olivat Aili Heikkinen Helsingistä ja Kauno Rauha Merrimack, NH:stä. Heidät lausuttiin tervetulleiksi.

Rahalahjoituksen kerholle teki Kauno Rauha \$20.00.

Lahjoituksia kahvipöytään tekivät seuraavat: Irja Alitalo, Miriam Orava, Taimi Olkkola, Anton Nopanen, Rachel Leppänen, Kaija Pesonen, Onerva Lovejoy, Elsie Desjardin, Helen Heimo, Helvi Fiskaali ja Anna Niemi.

Syntymäpäiviä tällä viikolla viettävät Andrew Anderson ja Ilmi Snellman. Heille laulettiin "Happy Birthday".

Anna laasanen on yhä sairastilalla. Hänelle toivomme pikaista parantumista.

Puheenjohtaja Nopanen ilmoitti, että kirkossa pidetään pot luck -illallinen lauantaina, lokakuun 19. päivän äklo 6:00 illalla *Palvella*

lehden hyväksi.

Kaija Pesonen sitten esitteli ohjelman, mikä oli seuraava: Waino Berkio soitti haitarilla alkusoitot, "Riipukkoivun alla", "Joensuun Elli", "Jääkukkia", Eevan polkka", jne.

Anna Niemi luki hauskan "Kansakoulun muistoja". Kauno Rauha soitti haitarilla tunnetun "Mustalaiseks olen syntynyt", mutta itse sepittämissä sanoin, "Suomalaiseks olen syntynyt", missä tuli vähän finliskaa ja Medicare'stakin hän lauloi.

Hän lauloi myös "En milloinkaan yksin ole" ja "Yössä Egyptin" ja muita uskonnollisia lauluja. Toivomme, että hän tulisi toistekin meitä ilahduttamaan.

Aika oli jo siirtynyt kahvipöydän ääreen.

Mildred Heino

Fitchburg, MA

Keskuskomistean sponsorima viides vuotuinen amerikansuomalainen taidenäyttely järjestetään sunnuntaina, lokakuun 27. päivänä klo 11:00 aam. - 5:00 ip. Saiman Puistossa.

Näytteillä on paikallisten ja kauempanakin asuvien amerikansuomalaisten taiteilijoiden (sekä harrastelijoiden että ammattilaisten) töitä maalauksista kuvanveistokseen, puukaiverruksiin ja valokuviiin.

Tilaisuudessa on myös kahvitarjoilu. Vapaa sisäänpääsy. Kaikki ovat tervetulleita!

NORTH-END
SUBARU-MAZDA
Rte. 13, Lunenburg
(508) 582-4911 • 1-800-548-6699
ISUZU-SUZUKI
525 John Fitch Hwy., Fitchburg
(508) 345-1011 • 1-800-345-SAVE

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

CHOICE
INSURANCE AGENCY, INC.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Tel. 508-343-4853
Eino E. Niinimäki

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

HUHTALA OIL CO.

198 PATRIOTS ROAD, EAST TEMPLETON

• Our own service department to our customers
• New customers always welcome
• Our third generation

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

KIRKON...
jatkoa sivulta 3

Hamnassa pidetyssä ulkosuomalaisten päiväjuhlassa oli korkeatasoista musiikkiohjelmaa. Eturivissä (vas.) kirkkoherra Kosti Laitinen, Helena Kortekangas ja ulkosuomalaisten piispa Paavo Kortekangas.

Kuva: Mikko Mielonen

täydeksi päiväksi, vaikka palkkaa vain kolmasosa täydestä papin palkasta. Seurakunta panostaa uusten jäsenten löytämiseen.

Suurin osa Floridassa asuvista 25,000 suomalaisesta on eläkepäiviään viettäviä Kanadan ja Yhdysvaltojen pohjoisosan vanhuksia. Tähän ikärakenteeseen Mauri Vihko edellä viittasi.

Floridan suomalaisista vain 600 on suomalaisen St. Andrew's seurakunnan jäseniä. Kuitenkin myös seurakuntaan kuulumattomat ottavat seurakunnan palvelun heitä.

Mainittakoon, että New Yorkin alueelle on syyskuussa 1996 Suomen kirkko lähettänyt suomalaisen papin, pastori Ilkka Mäkelän. Siellä

on Amerikan luterilaisen kirkon (ELCA) kanssa sovittu, että se aloittaa Suomen kirkon tuella projektin, jonka tavoitteena on luoda USA:n itärannikolle viidessä vuodessa itsenäinen suomalainen kirkollinen työ. Sen alueeseen kuuluvat New York ja Washington ympäristöineen. Työn painopiste on uussiirtolaisten parissa.

Latinalainen Amerikka

Kirkkoherra Jaakko Kuusinen teki laajan joulukirkkokerroksen Brasiliaan ja Chileen. Joulukirkko pidettiin ensimmäisen kerran myös Meksiko Cityssä. Sen toimitti Salvadorissa asuva pastori Reetta Leskinen.

Suomalaisyhteisö ylläpitää

edelleen Buenos Airesin Suomalais-taloa, missä pastori Luis Klenk toimitti jumalanpalveluksen kerran kuussa.

Taloudellisia vaikeuksia kaikkialla

Ulkosuomalaisten keskuudessa tapahtuva kirkollinen ja sieulunhoidollinen työ kiipulee kaikkialla maailmassa taloudellisten vaikeuksien kanssa. Konkreettisesti on otettu huomioon se, ettei Floridaan enää jatkuu takasivulla

Seurakunnat

Fitchburg, MA

Elm St. Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 9:30 aamulla. Pastori John Buczynski saarnaa. Pikkulapsille on järjestetty hoito jumalanpalveluksen ajaksi.

Kellokuoro kokoontuu maanantai-iltoisin klo 7:00.

Kirkkokuoro harjoittelee tiistai-iltoisin klo 6:45.

Hartaustilaisuus keskiviikkoisin klo 2:00 iltapäivällä.

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartausta HYVÄ UUTiset lähetetään joka sunnuntai-aamu asemalta WEIM am 1280, Fitchburg, klo 8:45.

Hengellinen tilaisuus lokakuun 20. päivänä klo 2 i.p. Elm St. Lähetyskirkossa.

Tiedusteluja seurakunnan toiminnasta voi tehdä numeroon 343-9659.

Messiah Lutheran seurakunta

Sunnuntaisin klo 9:15 aamulla pyhäkoulu, aikuisten ja high school-luokkalaisten raamattutunnit. Klo 10:30 englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus.

Kesällä tekemäni matka FinnFestiin ja sieltä saamani tutkimustulokset alkavat olla muotoutumassa. Tämän lehden välityksellä lähetän kiitokset Professori Keijo Virtaselle Turkuun neuvoista matkani käytännön järjestelyissä sekä Professori Richard Impolalle Yhdysvaltoihin avusta paikan päällä Yhdysvalloissa.

Terhi Laaksonen

Messiah Lutheran seurakunnan
750 Rindge Rd., Fitchburg, MA

SYYSLÄHETYSJUHLA

Lauantaina, lokak. 26. p:nä • klo 9 ap. - 1 ip.

PANNUKAKKUA
PULLAA & LEIVONNAISIA
HILLOJA & HYYTELÖITÄ
KOTITEKOISTA SOPPAA. KÄSITÖITÄ

Kaikki tulot lähetystyöhön

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Kenneth E. Kalinen

PALATINE, IL - Kenneth E. Kalinen, 30, kuoli lokak. 11, 1996 Chicagossa pitkän sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt tammik. 17, 1966 Fitchburgissa (MA) Aarne E. ja Elizabeth (Troth) Kalisen poikana ja oli asunut suurimman osan elämästään Townsendissa ennen kuin muutti San Franciscoon (CA) ja kolmisen vuotta sitten Chicagoon.

Edesmennyt kävi North Middlesex Regional High Schoolia Townsendissa ja sai päästötodistuksen Kaliforniassa asuessaan.

Kalinen työskenteli yli kymmenen vuoden ajan MCI Telecommunications Corp.:n myyntiosastolla.

Kaipaamaan jäi isä ja äiti-puoli Gail H. Kalinen Townsendissa; äiti, nykyiseltä nimeltään Elizabeth Clarke, Davis, CA; veli David Kalinen, Davis; kaksi siskopuolta, Kathleen Webb, Townsend ja Tracey Karge, Hilton Head, SC; ja isänpuoleinen isoäiti Ellie Kalinen, Townsend.

Hautaaminen toimitetaan hiljaisuudessa Hillside hautausmaahan Townsendissa.

Suomi-Seura yhtiöitti matkatoimistonsa

Suomi-Seuran matkatoimisto siirtyi itsenäiseksi yhtiöksi. Seuran yleiskokous on tehnyt yksimielisen päätöksen matkatoimiston yhtiöittämisestä. Viime vuodelt matkatoimisto on toiminut omana tulostavuuksisena yksikkönään seuran puolesta.

Suomi-Seuran matkatoimiston koko osakekanta on maailmalla olevien suomalaisten etujärjestön Suomi-Seuran omistuksessa.

Kuolleita**Saima Laycock**

WELLFLEET, MA - Saima (Thompson) Laycock, 98, kuoli lokak. 13, 1996 Hollingsworth House hoitokodissa Braintreeissä.

Hän oli syntynyt Suomessa ja oli 6-vuotias saapuessaan Yhdysvaltoihin. Päästyään Wellfleet High Schoolista hän opiskeli Tilton Academyssa New Hampshiressä tavaten siellä edesmenneen puolisonsa Edward A. Laycockin, *The Boston Globe* sanomalehden pitkäaikainen kirjallisuustoimittaja.

Edesmennyt opetti parin vuoden ajan New Hebron, NH:ssä ja työskenteli Christian Science Publishing House firmassa Bostonissa

ennen kuin jäi kotiaidiksi.

Hänellä oli erinomainen lauluääni, ja oli opiskellut New England Conservatory of Music koulussa. Wellfleetissä hän oli toiminut sekä First Congregational että United Methodist kirkkojen kuoronjohtajana.

Laycock oli asunut myös Bostonissa, Quincyssa, Weymouthissa ja Salem, NH:ssä.

Kaipaamaan jäi poika E. Ellis Laycock, Quincy ja Wellfleet; tytär Saima E. Ruby, Brighton ja Wellfleet; sisko Jean Hansen, Palm Beach, FL; yhdeksän lastenlasta; ja 16 lastenlasten lasta.

Hautaaminen Pleasant Hill hautausmaahan Wellfleetissä.

Eleanor K. Ojala

ASHBY, MA - Eleanor (Korpi) Ojala, 76, Richardson Road, kuoli lokak. 13, 1996 Burbankin sairaalassa Fitchburgissa lyhyen sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt heinäk. 15, 1920 Dublin, NH:ssä Konstu ja Katarina (Jauhola) Korven tyttärenä. Hän oli päässyt Cambridge High & Latin Schoolista.

Edesmennyt oli työskennellyt kirurgisena teknikkona Burbankin sairaalan tehosastolla useita vuosia ja myöhemmin Central Elementary Schoolin kokkina New Ipswich, NH:ssä.

Hän kuului New Ipswichin

Apostolic Lutheran seurakuntaan.

Kaipaamaan jäi puoliso Einari W. Ojala; poika Timothy Ojala, New Ipswich; kuusi tytärtä, Pauline Somero, Ashburnham, Evelyn Lappi, Michigamme, MI, Janet Chalke, New Ipswich, Jeanne Sikkila, Greer, SC, Brenda Greesey, Lake Worth, FL ja Dale Greene, Winchendon; veli William Korpi, Lake Worth; kaksi siskoa, Lilli Johansson, Jaffrey, NH ja Elma Johansson, Dublin, NH; 54 lastenlasta; 34 lastenlasten lasta; sekä sisarusten lapsia ja serkkuja.

Hautaaminen West hautausmaahan.

W. Armas Reini

STOW, MA - W. Armas Reini, 79, kuoli lokak. 14, 1996 University of Massachusetts sairaalassa Worcesterissa.

Hän oli syntynyt Fitchburgissa John ja Hannah (Myllylä) Reinin poikana, asui lapsuusvuotensa Maynardissa ja muutti Stowiin ennen vuotta 1950.

Päästyään Maynard High Schoolista 1936 edesmennyt jatkoi opintojaan Wentworth Institutessa Bostonissa valmistuen koneinsinööriksi. Hän työskenteli monia vuosia asetekniikkona Fort Devensissä ennen kuin jäi eläkkeelle.

Reini oli toisen maailmansodan veteraani.

Kaipaamaan jäi puoliso Irja (Nelson) Reini; kaksi poikaa, Robert Reini, Stow ja Steven Reini, Westminster; veli Paul Reini, Stow; sisko Agda Stucke, Northboro.

Edesmennyt kuului Maynardin Mission Evangelical Congregational seurakuntaan.

Hautausseurasto Fowler-Kennedy, 42 Concord St., Maynard, toimitti hautausmaahan Brookside hautausmaahan.

Lars V. Ahlfors

PITTSFIELD, MA - Lars Valerian Ahlfors, entinen Harvardin yliopiston matemaatikko ja ensimmäinen *Fields Medal* matemaatikkomitalin vastaanottaja, kuoli lokak. 11, 1996 keuhkokuumeeseen. Hän oli 89-vuotias.

Ahlfors oli kompleksisen analyysin, fysiikan ja numeeriteorian perusoppiaine, ja oli julkaissut ainetta koskevan oppikirjan 1953, mikä on yhä käytössä.

Vuonna 1936 Ahlfors sai vastaanottaa ensimmäisen *Fields Medal* palkinnon, mikä International Mathematics Society jakaa joka neljäs vuosi ja mitä pidetään matemaattisena Nobel palkintona.

Helsingissä syntynyt Ahlfors toimi matematiikan professorina Harvardin yliopistona vuodesta 1946 vuoteen 1977, jolloin hän jäi eläkkeelle.

Ahlfors opiskeli matematiikkaa Helsingin yliopistossa Rolf Nevanlinnan johdolla. Hän seurasi Nevanlinnaa Zürichin Federal Polytechnic Instituttiin, missä hän alkoi saada kansainvälistä mainetta.

Hän aloitti opettamisen Harvardissa 1935, mutta kotikävä vei hänet takaisin Suomeen 1938. Hän opetti Helsingissä ja Zürichissä ennen kuin palasi Harvardiin 1946.

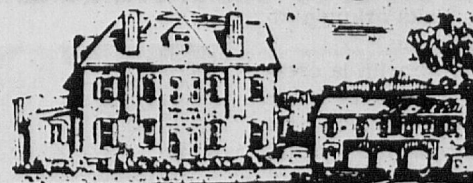
Kaipaamaan jäi puoliso Erna (Lehnert) Ahlfors; kolme tytärtä, Cynthia Edwards, Jumeauville, Ranska, Vanessa Gruen, Darien, CT ja Old Chatham, NY ja Caroline Mouris, Nassau, NY; veli Axel Ahlfors, Torup, Ruotsi; sisko Unga Appelqvist, Helsinki; yhdeksän lastenlasta; ja kuusi lastenlasten lasta.

Marmorisia ja graniittisia
hautakiviä
BOLSTER
Monumental Works
DAVID J. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. 207-743-2673

TILLINGHAST - Hautausseurasto

Danielson, Conn.
Tel. 203-774-3284

Central Village, Conn.
Tel. 203-564-2147

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director

Phone All Branches 345-6778

Bosk Funeral Home

85 Blossom Street
Fitchburg, MA 01420
(508) 342-3635

John A. Bosk, Sr.
Donald G. Dufault

Registered Directors

Ashburnham Memorial Chapel

33 R. Main Street
Ashburnham, MA
(508) 827-5700

John A. Bosk, Jr.
Ina A. Davidson

MEMBERS OF LOCAL AND INTERNATIONAL
ASSOCIATIONS TO SERVE YOU WORLD WIDE.

LOCAL MEMBER CREMATION ASSOCIATION OF NORTH AMERICA
PRE-PLANNING AVAILABLE TO SUIT EVERY NEED FUNDED THROUGH:
• BANK TRUSTS • LIFE INSURANCE
• ASSOCIATION CANADO-AMERICAINE • AIA INSURANCE

AT-NEED SERVICES • CHURCH • CHAPEL • CEMETERY • RESIDENCE

SERVING ALL FAITHS

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. 603-863-2113
42 Main St., Newport, NH

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 508-632-0377

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave., Fitchburg, MA
Puh. 508-343-7137

Ystävällinen palvelu

PYSÄKÖINTITILAT

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

May Funeral Service**HAUTAUSTOIMISTO**

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle
85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

Robert H. Auchmoody Funeral Homes, Inc.

Poughkeepsie, NY Hopewell Junction, NY Fishkill, NY
452-1680 221-9234 896-6166

EDW. C. HALVORSEN, INC.**FUNERAL DIRECTORS**

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

NORDGREN**HAUTAUSTOIMISTO**

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

Deware Family Funeral Homes**Serving All Faiths & Nationalities**

Deware Funeral Home
Wollaston Chapel
576 Hancock Street
Quincy, MA 02170

Hannel Funeral Home
Hannel Chapel
86 Copeland Street
W. Quincy, MA 02169

Directors

Scott Deware Matthew Hannel
(617) 472-1137

Affordability Plus Service

Advanced Planning • Cremation Service Available

Services Rendered To Any Distance

Affiliated with the J.S. Waterman - Waring Funeral Homes

Suomalaiset äänestäjät eivät näyttäneet innostuneen loka-kuun 20. päiväistä Euroopan parlamentti- ja kunnallisvaaleista, sillä osanottajien lukumäärä oli vain 60 prosenttia EU:n vaaleissa ja 60.1 prosenttia kunnallisvaaleissa. Vuoden 1995 eduskuntavaaleissa 72.2 prosenttia suomalaisista ilmaisi kantansa, ja vuoden 1992 kunnallisvaaleissa osanotto oli 71.1 prosenttia.

Euroopan parlamenttivaalien tulokset löytyvät etusivulta.

Kunnallisvaalitkaan eivät suosineet sosiaalidemokraatteja, vaikka he säilyttivätkin paikkansa Suomen suurimpana puolueena. Puolueen ääniosuudeksi tuli 24.5 prosenttia, mikä merkitsee 2.6 prosenttiyksikön vähennystä viime kunnallisvaaleihin verrattuna.

Keskusta lisäsi kannustaan 2.8 prosenttiyksiköllä ja nousi 22 prosenttiin.

Kokoomus paransi niinikään asemiaan ja sai 21.6 prosenttia äänistä, mikä merkitsee 2.5 prosenttiyksikön lisäystä.

Vasemmistoliitto ja vihreät hävisivät jonkun verran, rkp:n parantaessa tulostaan.

Kunnallisvaalien tulos oli seuraava (vuoden 1992 tulokset suluissa):

Sdp	24.5% (27.1%)
Keskusta	22.0% (19.2%)
Kokoomus	21.6% (19.1%)
Vasemmistoliitto	10.4% (11.7%)
Vihreä liitto	6.1% (6.9%)
Ruotsalainen kansanpuolue	5.4% (5.0%)
Suomen kristillinen liitto	3.2% (3.2%)
Nuorsuomalaiset	1.3% (0%)
Oppositiojohtaja Esko Aho	

Ennakkodönnestys käynnissä Helsingin Postin pääkonttorissa.

Keskusta ja kokoomus kaksoisvaalien voittajat

tulkitsi vaalien tuloksen keskustan historialliseksi voitoksi. Aho puhui maakuntien tahdonilmaisesta ja katsoi, että tuloksella on yleispoliittista, hallituksen asemaan heijastavaa merkitystä.

Tuoreessa kommentissaan Aho tulkitsi kansalaismielipiteen niin, että suomalaiset haluavat kansallisempaa EU-linjaa, eikä liiallista mukautumista EU:n valtavirtaan.

Pääministeri, sdp:n puheenjohtaja Paavo Lipponen valittiin, ettei puolue ollut saanut äänestäjiä liikkeelle. Vaalitu-

los ei Lipposen mukaan tule vaikuttamaan hallituspolitiikkaan eikä Suomen linjaan.

Pääministeri arvosteli poikkeuksellisen kovin sanakääntein kolmea läpimennytä EU-ehdokasta. Paavo Värynen, Sirkka-Liisa Anttila ja Esko Seppänen uhoavat kotimaansa ja häipyvät sitten Strasbourgin, sanoi Lipponen.

Kokoomuksen puheenjohtaja Sauli Niinistö ei hankkään halunnut vetää minkäänlaisia johtopäätöksiä hallituspolitiikan suhteen. Hän oli sen sijaan tyytyväinen oman puo-

luensa tulokseen.

Vasemmistoliiton puheenjohtaja kulttuuriministeri Claes Andersson tulkitsi vaalituloksen niin, ettei hallituksessa ole ole heikentänyt puolueen kannatusta.

Vihreiden Tuija Brax katsoi hankin vaalituloksen merkitsevän äänestäjien hyväksyvän puolueen hallitukseen osallistumisen.

Ennakkodönnestys aikaisempaa laimeampaa

Ennakkodönnestys lähti alkuun lokakuun 9. päivänä

odotettuun tahtiin. Ensimmäisenä äänestyspäivänä käytti koko maassa äänioikeuttaan 70,660 kansalaista.

Kaksien vaalien ja äänestyslippujen pelättiin sotkeutuvan äänestyskopeissa, mutta pelko osoittautui turhaksi. Toimitus sujui mutkitta.

Tietokonepohjainen äänioikeusrekisteri oli nyt käytössä ensimmäistä kertaa. Vaalitoimitsija tarkisti suoraan päätteellä äänioikeuden ja poisti sen samalla rekisteristä äänestäjän jätettyä lippunsa.

Vaikka kyseessä oli kaksi eri vaalia, äänestäminen piti hoitaa samalla kertaa. Ei siis ollut mahdollista äänestää ennakkoon vaikkapa kunnallisvaaleissa ja jättää euroehdokkaan valitseminen varsinaiseksi vaalipäiväksi.

Mikään ei kuitenkaan estänyt äänestämässä vain jommassa kummassa vaalissa. Valkealle lapulle merkattiin kunnallis ehdokkaan numero, ruskealle eurovaalin valittu.

RAIVAAJAN toimittajakin sattui olemaan Suomessa ennakkodönnestysaikaan ja tietysti kävi antamassa äänensä omalle ehdokalleen.

Heti löytyi nimi ja tarvittavat tiedot tietokoneesta. Vaalitoimitsija näki heti senkin, että ulkomailla asuva Suomen kansalainen oli oikeutettu äänestämään vain Euroopan parlamentin vaaleissa eikä siis kunnallisvaaleissa.

Helsingin pääpostissa toisen äänestyspäivän keskipäivällä osanotto oli melkoisen vilkasta. Syynä saattoi olla se, että ihmiset kävivät vaaliurnilla lounasaikaan.

Enemmistö oli eläkeläisikaluokkaan kuuluvia, mutta joukossa oli runsaasti myös opiskelijoita ja keski-ikäisiä.

Osanotto oli kuitenkin laimeampaa kuin aikaisemmissa kunnallisvaaleissa osoittaen, että kaikesta kohusta ja uutuuuden viehätuksesta huolimatta Euroopan parlamentti ei innostanut suomalaisia.

Esimerkiksi yhdysvaltalaisiin verrattuna suomalaiset ovat olleet huomattavasti aktiivisempia äänenkäyttäjiä. Nyt yhä useampi suomalainen jätti äänestämättä.

Moni suomalainen pitää äänestämistä kansalaisvelvollisuutena. Mikä on syynä laimeampaan osanottoon viimeisimmässä vaaleissa?

RAIVAAJAN kysellessä syitä, monet sanoivat pitävänsä Euroopan parlamentin toimintaa niin merkityksettömänä, että ääntä ei edes kannata antaa. Jotkut sanoivat jättävänsä äänestämättä protestina, joku muu ilmaisi välinpitämättömyyttä ja kolmas kommentoi, että ehdokkaiden joukosta on mahdotonta valita parasta.

Lähes 40 prosenttia suomalaisista suosi nukkuvien puoluetta sekä kunnallisvaaleissa että Euroopan parlamenttivaaleissa. Ja mikä oli yleisin syy, että näin tehtiin? Uskomus, että omalla äänellä ei ole mitään merkitystä.

Näyttää siltä, että suomalaiset ovat omaksumassa amerikkalaisten suosiman äänestysasenteen.

Helsingin Silakkamarkkinat houkuttelevat

Vanhat makuyhdistelmät yhä suosikkeja

Lokakuun toisella viikolla pidetyt perinteiset Helsingin silakkamarkkinat on mukava elämys ensikertalaiselle. Moni saattaa yllättyä siitä ihmis-paljoudesta, jonka arkinen silakka saa liikkeelle.

Mutta myyntiveneitä ja ostajia aikansa katseltua tulee siihen johtopäätökseen, että silakkamarkkinathan - ainakin tämänvuotiset - ovat kansainväliset ja itse myyntitavara silakka kaikkea muuta kuin arkipäiväinen.

Kauppaa käytiin ainakin suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi, ja kaukaisimmat markkinoijat olivat tulleet aina Virossa ja Ahvenanmaalta asti.

Silakka ei suinkaan ollut markkinoiden ainoa myyntikala, vaan joukkoon mahtui ainakin muikkuja ja nahkiaisia. Eräs kekseliäs kauppias oli kehittänyt suomalaisen version amerikkalaisten ja brittien suosimasta fish and chips aterista malliin: perunaa ja neulamuijkuja. Ja kauppa kävi, muillekin kuin ulkomaalaisille.

Helsingin silakkamarkkinat on järjestetty vuodesta

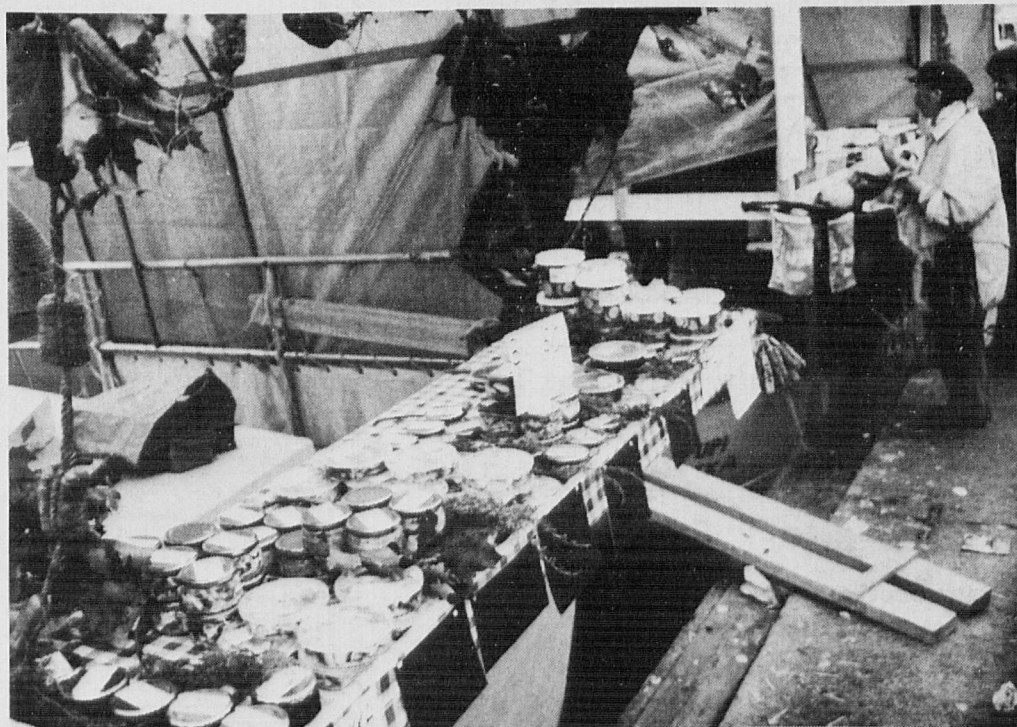
1743 lähtien. Alunperin markkinat pidettiin Mikonpölvänä eli Mikkelinä. Vuosien kuluessa markkinoiden ajankohdaksi on kuitenkin vakiin-

tunut lokakuun alku.

Tänä vuonna markkinoilla oli kaupan lähes 40 tonnia kalaa monessa muodossa ja kaupanteossa oli 35 venekun-

taa.

Asmo Honkanen Suomen riista- ja kalatalouden tutkijaksi jatkuu seuraavalla sivulla

Tästä purkkipaljoudesta löytyi mielestä jokaiseen makuun.

Voluntown täytti 275 vuotta

ANJA LAURILA
VOLUNTOWN, CT

Paras mahdollinen sää suosi Voluntownin huomattavaa merkkipäivää lauantaina lokakuun 12 p. Kirkas aurinko paistoi koko päivän ja syksyn väriloisto oli parhaimmillaan.

Voluntown Historical Society oli monen muun paikallisen yhdistyksen kanssa järjestänyt festivaalimäisen tapahtuman, joka kesti aamuyhdeksästä aina iltapäivätunneille asti. Juhlapaikkana olivat kansakoulu ja kylän keskeinen Constitution Field.

Kansakoulun opettajat ja oppilaat tekivät paljon työtä juhlan eteen, mm. valmistamalla ja myymällä erilaisia arpakoreja kukin omalla teemallaan.

Russell H. James oli kirjoittanut Voluntownin historiankirjan "The Making of a Connecticut Town", jota myytiin hyvällä menestyksellä. Juhlakomitean puheenjohtajana toimi paikallinen postimestari Linda James.

Koulun tiloihin oli järjestetty monenlaisia näyttelyitä ja luentoja sekä suurimittainen käsityö- ja lahjavaramyynti. Keittiöstä sai ostaa kahvia ja leivonnaisia sekä pikkulämpimiä.

Päivän aikana yleisö sai tutustua paikallisiin historiallisiin rakennuksiin opastettujen kävelyretkien muodossa. Kentällä oli näytteillä erilaisia antiikkisia maatalouskoneita ja paikalla nähtiin myös Arnold Hartikan omistamat kaksi antiikkiautoa: 1947 Packard ja 1959 Cadillac, jotka ovat vielä hyvässä ajokunnossa.

Lapsille oli järjestetty monenlaisia ulkoilmapelejä, joista kotitekoisen kiipeilyteline näytti kiinnostavan kaiken ikäisiä.

Aura seuran jäsenet myivät pöydässään vielä lämmintä

pullaa ja Canterburyn Finn-Conn kansantanssijat näyttivät taitojaan tanssien kentällä keveästi kuin heinäsiirakat.

Kaikki kolme Voluntownin kaupunginvaltuutettua (selectmen) olivat mukana lipunnostossa koululla. Paikalla oli myös liittohallituksen kansanedustaja (congressman) Sami Gejdenson ja Connecticutin osavaltion edustaja Steve Mikutel, joille Erick Marsh ojensi Voluntownin historiankirjan.

Palokunnan talolla oli ilta-päivällä roastbeef juhlaillallinen. Vuosijuhla ei tuntunut vetävän kovin paljon yleisöä. Sanoivat, että päivän mittaan juhlissa kävi alle 500 henkeä. Järjestäjät olivat toivoneet suurempaa yleisöä, mutta jokaisen tapahtuman jälkeen opitaan paljon uutta.

Mukaan oli tullut ensikertalaisia suomalaisiakin jopa Danburystä asti, kun olivat nähneet asiasta kerrottavan Amerikansuomalaisissa lehdissä.

Äänekoskelta kotoisin olevan Jouko Virtasen perhe tuli katsomaan toisia suomalaisia Voluntownin juhlille. He ovat työkomennuksella Danburysä, jossa perheenpää toimii lääkkeiden apuaineena käytettävää mikrokiteistä selluloosaa valmistavan tehtaan palveluksessa. He pitävät kovasti itäisen Connecticutin maisemista ja lupasivat tulla uudelleenkin.

Historiankirja kertoo Voluntownissa tällä hetkellä asuvan 2,200 ihmistä ja näkee sen väkiluvun olevan kasvussa. Paljon uusia rakennuksia tänne nouseekin ja nuorta polvea muuttaa paikkakunnalle kovasti. Historiankirjan kirjoittaja Russell James toivoo, että nuoremmat journalistit lisäävät tuoreimmat tiedot vuonna 2021 juhlittavan 300-vuotishistorian kirjaan.

Canterburyn Finnish-American Heritage Society'n tanhuryhmä.

Kuva: Anja Laurila

Aura seuran jäseniä Voluntownin juhlilla.

Kuva: Anja Laurila

edellissivulta

Solveig ja Lef Johanssonin silakkakojulla kaupankäynti oli vilkasta.

muslaitokselta kommentoi, että silakka ei vieläkaan saa ansaitsemaansa arvostusta. Hänen mukaansa kotimaisen kalan käyttömahdollisuuksia ei olla vielä osattu maksimoida.

Suurin osa Suomen silakka-saalista, 70-90 prosenttia vuodesta riippuen, menee minkinrehuksi.

Suomalainen syö noin 16 kiloa kalaa vuodessa. Kansan kokonaiskulutus on 80 miljoonaa kiloa. Mukaan on laskettu sekä itse pyydettyä että jalostettua kalaa ja myös ulkomailta tuotettu Norjan lohi, tonnikalasäilykkeet, pakastekalat, katkaravut ja muut kalatuotteet.

Siitä huolimatta, että myyntitiskille ilmaantuu vuosittain uutuustuotteita, vanhat suosikit onnistuvat pitämään asemansa. Sherry-, punaviini-, tabasco-, kermaviili- ja

chillisilakoilla on ostajansa (yleensä silakan kanssa ensi kertaa tuttavuutta tekevät), mutta tottuneet silakansyöjät suosivat edelleen valkosipuli- ja sinappisilakkaa. Myös tilli- ja tomaattisilakka ovat varmoja kaupaksi meneviä tuotteita.

Löytyipä kauppa-kojuista sellainenkin ihme kuin salmiak-silakka!

Markkinoihin tutustunut irlantilainen matkailualan journalisti ei ollut uskoa silmiään nähdessään nahkiaiskoja. Ainakin hänen kotimaassaan nahkiaisella on erittäin huono maine, sillä se on loiseläjä, joka imukuppiuullaan kiinnittyy eläviin kaloihin imemään verta ja kaluamaan lihaksia. Ennakkoluulottomuutensa todistaakseen hän osti nahkiaistikon ja valokuvautti itsensä sitä syödessään.

The Finnish-American

RAIVAAJA

Väinö Sola

Opera Singer and Professor

by Toivo Tamminen
translated by Roy Helander

This is the second installment in a series of articles on historical Finnish American recording artists written by Toivo Tamminen of Riihimäki, Finland, and translated by Roy Helander.

Tamminen has spent a decade researching the life and work of the men and women whose voices and music have been preserved on old cylinder and 78 r.p.m. disc recordings.

Tenor Väinö Sola is atypical of the singers being featured in this series as he never settled in the United States. He had a quite successful career in Finland and only visited this country on concert tours.

Jalo Väinö Sola (Sundberg until 1906) was born in Helsinki on January 6, 1883, the son of farm manager Karl Sundberg and his wife Katrina (Ramstedt).

Väinö Sola got his musical genes from his father. He began his artistic career on the stage. At 15 he joined the Temperance Society Kilpi where his talents were soon noticed. By the time he was 19, he was already the director of the drama departments of the Kilpi and Hermann Youth Associations.

From 1891 to 1901 Väinö Sola was a member of the chorus at the Swedish Theatre from which he transferred to the Helsinki Workers'

Theatre. At the latter he came under the excellent tutelage of Hilma Rantanen and Kaarle Halme in practical theater work.

In 1903, at the request of Kaarle Halme, Sola joined the Viipuri Provincial Theatre, remaining there until 1908. When Jalmari Finne became director, Väinö Sola began to receive more and more singing roles in operettas and operas.

Noting that singing was really his field, Väinö Sola left the spoken theater and became a full-time singer. He travelled abroad often to study. During 1908-09 he was at the Stern Conservatory in Berlin, in 1911 in Italy, 1912 in France and in 1913 again in Germany.

When the Finnish Opera was founded in 1911, Väinö Sola was one of the founding members and early singers. The Opera had all sorts of financial difficulties at the beginning, so he remained a free agent until 1918. He became a regular member and stage director of the company in 1919, of which he had been the leading tenor from the beginning. Sola served the Finnish Opera until 1949.

In the same period (1923-1949) Väinö Sola was also a teacher at the Sibelius Aca-

demy. He became a professor in 1944.

Väinö Sola won great respect in his countless appearances at concerts both in his homeland and abroad. He wrote an autobiography in two volumes dealing with his life in the theater and in the music world, "Väinö Sola Recounts," which appeared at the beginning of the '50s. His literary output also includes many translations of operettas and songs.

Professor Väinö Sola died in Helsinki on October 12, 1961.

American concert tours

Väinö Sola made four concert tours to America.

On his first trip, in 1920, he was accompanied by his friend and pianist Ernst

Linko. They held their first concert at Imatra Hall in Brooklyn on April 15th, after which they performed in Massachusetts, New York,

Ohio, Illinois, Michigan and Minnesota. They returned to Finland in June 1920.

turn to SOLA page 14

A sampling of songs recorded by Väinö Sola:

Heilallein Minä Laulelen
Hyvästi
Karjapihassa
Kaunein Keijukainen
Kevätlaulu
Sain Paljon Luojalta Armahain
Se Rakkaus
Sinä Sanoit
Soitin Pillillä
Sotamiehen Laulu
Suru
Yö

Väinö Sola (1883-1961) about 1920 when he first visited the United States.

Väinö Sola, left above, as Edwin Ronald and Annie Mörk (1887-1959) as Sylvia Varescu in the April 1929 production of "Mustalaisruhtinatar (The Gypsy Princess)" at New York's Fifth Ave. Hall. Mörk was also a recording artist for Victor records. From a postcard photo by Kaatra of New York.

Photo: courtesy of the late Victor Rautanen

Helsinki-Vantaa Gateway Terminal ready to serve millions of travellers

The October 7 opening of the Helsinki-Vantaa Airport's Gateway Terminal signals a new era for Finland's air traffic.

The official inaugural ribbon cutting was done by Finland's president Martti Ahtisaari in the presence of over 2,000 invited guests, a group of international travel professionals and press, and Finnish VIPs.

The guests were also addressed by Mikko Talvitie, director general of the Finnish Civil Aviation Administration; Tuula Linnainmaa, minister of Finland's Transport and Communications Ministry; and Antti Potila, CEO of Finnair.

"Our strategy is to build on the traffic potential that already exists or can be developed around our home base Helsinki. This includes traffic with Finland, traffic to and from Finland as well as traffic via Finland to other countries. This includes both business traffic and leisure traffic, both long haul and short haul, both passengers and cargo," Potila stated.

He continued saying that Finnair is a niche carrier, and its niche is Finland and Helsinki.

"We focus our marketing efforts at this niche both at home and abroad."

According to Potila, Finnair sees Finland and Helsinki as the geographical center of the Baltic Rim Area. He wants people to see Helsinki as a gateway between east and west.

"We are happy that the Finnish government, the city of Helsinki and the private sector, all are prepared to support the gateway concept."

The 2nd Helsinki Gateway Convention for international travel professionals and press

Leif Lundström, right, Finnair's executive vice president of marketing, with Maebeth Fenton of Finnair's New York office.

was held in conjunction of the opening.

"A total of 1,900 people from all over the world took part in the convention," said Bo Long, Finnair's general manager of the Americas.

Ole Norrback

Finnish sales staff, foreign buyers and travel organizers as well as representatives of the international press participated in the four-day convention, October 7-10.

They were introduced to the concept of Helsinki as a gateway for air travel. They were also briefed on Finnair's scheduled flights, airport operations, and travel services in Finland and its neighboring regions.

Finnair's director of marketing, Martti Suomela, was responsible for the planning and marketing of the Helsinki Gateway project.

During the convention excursions were made to Hvitträsk, the Art Nouveau home, studio and garden of architect

Eliel Saarinen and his colleagues. Nuuskio National Park was another visiting possibility.

The Gateway seminar was held at the Espoo Cultural Center. Besides Antti Potila, the group was addressed by Ole Norrback, minister for European Affairs and Foreign Trade; Erkki Liikanen, commissioner of EU; Juhani Korpela, secretary general, Ministry of Transportation; Matti Klinge, professor at the University of Helsinki; Ryuichiro Ota, president of Kintetsu International Express; Alex Harris, chairman of General Tours and Richard Lewis, president of Richard Lewis Communications.

Workshops were organized at the Marina Congress Center; a seminar at the Finnish Naval Academy in Suomenlinna; a Finnish country night party was held at Wanh Satama and the City of Helsinki hosted a reception.

Finland as a gateway for air traffic goes back to 1956, when Finnair became the first western European airline to inaugurate scheduled flights to Moscow. In 1964 service to Leningrad (now St. Petersburg) was added. Since 1969 Finnair has been flying to New York and has become a leading carrier catering to eastbound American travellers.

The last three years have seen a yearly average increase of 18 percent in gateway traffic to and from Helsinki Airport.

"Gateway traffic is expected to represent about 43 percent, or over 800 million Finnish marks, of Finnair's total passenger income from foreign traffic," says Suomela.

The new terminal cost over 200 million FIM to build and two and half years to construct. Finnair believes that with completion of the new terminal, the Helsinki-Vantaa Airport has been transformed into one of the most modern, efficient and user-friendly airports in Europe.

The new extension, which is designed to handle up to 10 million passengers a year, links the newly refurbished International Terminal with the Domestic Terminal which was opened in 1993.

The new terminal, designed by Finnish architect Pekka Salminen, is 16,000 square meters in size. It includes eight new departure gates, a new Congress Center, VIP complex, several stylish restaurants and shops.

Also found at the terminal is the 35-bedroom Gateway Hotel, complete with a sauna.

According to airport director, Heikki Hänninen, the completion of Phase I of the new Gateway Terminal follows six years of redevelopment at the airport designed to allow the gateway to take advantage of Finland's new found importance as Western Europe's closest and fastest connection to Russia, the Baltic states and the Far East.

turn to GATEWAY page 14

Erkki Liikanen

Eero Ahola, Finnair's vice president of operations abroad, left, his spouse Tutre Lamberg and Paul Hanslin of Hanslin Travel Service of New York City at the opening.

Finns vote in European elections

WASHINGTON, DC - Finland held its first election of Members of European Parliament (EPs) on Sunday, October 20. Finland became a member of the European Union on January 1, 1995, but for the first two years, EPs were appointed by Finland's national parliament in proportion to the results of the 1991 parliamentary elections.

All three major Finnish parties - the Social Democrats, the Center Party and the National Coalition Party - now have four representatives each in the European Parliament. The rest of the seats went to the Leftist Alliance (2), to the Swedish People's Party (1) and the Green League (1).

In terms of party seats, the only change is that the Center Party lost one seat and the Leftist Alliance gained one.

In the European Parliament, Finnish Social Democrats are in the Group of party of European Socialists (PSE),

the Center Party and the Swedish People's Party representatives are in the Group of the European Liberal Democratic and Reformist Party (ELDR), the National Coalition Party representatives are in the Group of the European People's Party (PPE), the Leftist Alliance representatives are in the Confederal Group of the European United Left/Nordic Green Left (GUE-NGL) and the Green League representatives are in the Green Group (V).

On Sunday Finns also voted in municipal elections. The strength of the parties, according to their total popular vote, changed somewhat compared to the results of the parliamentary elections of 1995.

Social Democrats now had 24.5 percent of the vote (28.3 percent in the parliamentary election), Center Party 21.8 percent (19.9 percent), National Coalition Party 21.6 percent (17.9 percent), Leftist Alliance 10.4 percent (11.2

percent), Green League 6.3 percent (6.5 percent), Swedish People's Party 5.5 percent (5.1 percent) Christian Union 3.2 percent (3.0 percent) and Progressive Liberal Finns 1.3 percent (2.8 percent).

Turnout in both European Parliament and municipal elections was low by Finnish standards, or 60.0 percent in the former and 61.1 percent in the latter.

In the parliamentary elections 1995, turnout was 72.2 percent and in the municipal elections 1992, 71.1 percent. Information Finland Embassy of Finland

The voting percentage in the recent municipal and European Parliament election was lower than usual, even though the advance voting process started rather briskly. Above voters on second advance voting day, October 10, in Helsinki's main post office.

Finnish citizens vote for Euro-parliament reps at Berkeley Finnish hall

HARRI SIITONEN
BERKELEY, CA

A smallish turnout of roughly 30 Finnish citizens now residing in Northern California turned out to vote for Finland's European Parliament delegation at the Berkeley (CA) Finnish Brotherhood Hall on Friday, Oct. 11, and Saturday, Oct. 12. It was an historic occasion as it was the first popular referendum ever held on who will represent Finland in that body, as the country only recently voted to join the European Union.

E. Marjatta Coughlan, representative of the Consul General of Finland at Los Angeles came up to conduct the vote, the only polling place in this part of the country. United Finnish Kaleva Brothers & Sisters Lodge 21 members Hannu Hanhivaara, Werner Johnson, and Harri Siitonen served as volunteer hosts on behalf of our organization to serve "kahvit ja pullaa" and generally make the voters feel welcome.

The vote was very small, compared to prior turnouts for the Finnish Presidential and national Parliamentary elections. With 14 political party slates on the ballot, fielding up to 16 candidates apiece (the number to be elected), most of whom appeared unknown to the majority of the voters here, the interest in these elections was minimal.

But to us volunteers it was a gratifying stint. Most of the

voters were young people, including several University of California-Berkeley students, and young working couples, some bringing along their young children.

One woman and her adult daughter came all the way

from Sacramento. Several came from the Silicon Valley in the South Bay. We were engaged in several delightful social conversations with a number of these warm, friendly, and stimulating folks.

New York, NY

The Pan-Nordic Ensemble

The Pan-Nordic Ensemble will be performing at The Cornelia Street Café, 29 Cornelia St., Greenwich Village, on Wednesday, Nov. 6, from 9 p.m. to midnight, it what is being billed as their "only New York performance."

The ensemble consists of Johanna Grüssner, voice, of Finland; Mika Pohjola, piano, of Finland; Anders Eriksson, trumpet, Norway; and Andreas Flislet, bass, of Norway.

Grüssner and Pohjola are members of the Johanna Grüssner Band which recently toured Scandinavia (including the Musik vid Siljan) with their arrangements of songs by Cornelis Wreeswijk, Olle Adolphson and Evert Taube.

The Pan-Nordic Ensemble explores new, updated forms of Nordic music along with jazz.

The Cornelia Street Café is located off Bleecker Street and West 4th Street, between 6th and 7th Avenue. Subway ABCDEFQ to W4.

For reservations and special group prices call 212-877-0572. Dinner is available.

New York, NY

Finlandia Foundation meeting to feature pianist Maaret Ollila

A musical evening with pianist Maaret Ollila will be the program at the membership meeting of the Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter scheduled for 8 p.m., Friday, November 1, on the sixth floor of the Central Presbyterian Church, 593 Park Ave. at 64th St.

Ollila, age 22, started her piano studies at Kuopio Conservatory of Music where she also studied violin for six years. During this time she performed as a soloist with the conservatory symphony orchestra with various chamber music ensembles and in master classes given by Sibelius Academy professors Eero Heinonen and Meri Louhos.

After graduating from Kuopio Music High School with highest honors (six laudatoria), her lifelong dream

turn to NY METRO page 12

Top vote getters in Finland's first European Parliament election

In their first European Parliament election the Finns gave the most votes October 20 to two outspoken EU critics: current European Parliament member **Paavo Väyrynen** (Center) and **Esko Seppänen** (Left Alliance).

The top vote getters in each party were:

Center: Paavo Väyrynen (156,193), Sirkka-Liisa Anttila (111,927), Mirja Ryynänen (83,360), Kyösti Virrankoski (53,950).

Social Democrats: Pertti Paasio (117,626), Jörn Donner (79,499), Riitta Myller (64,835), Reino Paasilinna (53,498).

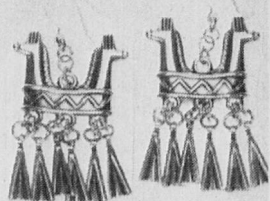
National Coalition: Kirsi Piha (145,056), Marjo Matikainen-Kallström (75,854), Raimo Ilaskivi (39,161), Jyrki Otila (23,773).

Left Alliance: Esko Seppänen (149,780), Outi Ojala (19,697).

Green: Heidi Hautala (82,101).

Swedish People: Strid Thors (39,007).

Kalevala Koru

See us Dec. 7th at SWEA FAIR
at CYCLORAMA-BOSTON CENTER
for the ARTS, 539 Tremont St. 10 am - 4 pm
and at ROYAL PLAZA & CONFERENCE CENTER,
Fitchburg, MA (ext. 28 off Rt. 2)
Dec. 15th 12 noon - 5 pm (ph. 508-342-7100)

Direct from importer:

Pertti Hasanen

18 Buckingham Road, N. Andover, MA 01845
508-687-1537

Send for a free catalog or
call (English or Finnish) for an appointment

FINNISH-AMERICAN REST HOME
AMERICAN-FINNISH NURSING HOME
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FL 33461
TELEPHONE (407) 588-4333

Enjoy independent living in our beautiful
Rest Home or if needed, 24 Hour Care in our
Nursing Home. Live in a Finnish atmosphere
at affordable rates. Call or write for
further information.

Finnish American Club of Saima to celebrate 50 years

Fitchburg, MA - On Sunday, Nov. 10, the Finnish American Club of Saima will meet at Saima Park for a 50th Anniversary Celebration Dinner.

On May 16, 1946, 91 charter members met at Saima Hall, Fitchburg, Mass., and started the English-speaking branch of the Labor Society Saima. It was the vision and commitment of second generation Finnish Americans to continue the work of their parents in preserving and cherishing Finnish culture.

Members and friends are invited to gather for this historic dinner celebration noting 50 years of social, cultural and athletic activities.

The event begins with a social hour at 1 p.m. Dinner, a catered traditional Thanksgiving dinner, will be served at 2 p.m. followed by a program at 3 p.m. Coffee and anniversary cake will be served after the program.

Living presidents of the club and members who have 50 continuous years of membership will be honored guests at the event. Edwin Kaarela, Consul of Finland, will be Master of Ceremonies for the program.

This is an important historic celebration in the life of Saima. The second generation Finns have done well in cherishing and preserving Finnish culture and maintaining and improving Saima Park. There is so much to be thankful for! Come and celebrate 50 years of Finnish life and culture.

The cost of the catered dinner is \$12 per person. Reservations may be made by calling June Rantanen, 582-4201, or Miriam Lehto, 348-2658.

Paul Oinonen
FACS

Delaware Valley, PA

Sign up for Harvest Dance

The American-Finnish Society of the Delaware Valley is holding what we hope will become a fall tradition, a Harvest Dance. It will take place on Saturday, Nov. 2, at the Swiss Chalet Restaurant in Skippack (PA). The time is from 6 to 10 p.m.

Authentic Finnish music will be provided by our own Ole Westerquist.

For more information and to make reservations, contact society treasurer Irja Praba, 302 Berkshire Ave., Cherry Hill NJ 08002; tel. 609-667-6886. A-F Society of Delaware Valley

5th Annual
Finnish-American Art Show
Sunday, Oct. 27
11 am - 5 pm.
Saima Park
Fitchburg, MA
Refreshments

Meeting of interim committee for FinnFest USA '98

Saturday, October 26, 1996 • 11:00 a.m.
University of Southern Maine
Gorham, Maine

Tour of the facilities and discussion of the festival's organizational structure

Directions to University of Southern Maine:
Maine Turnpike to Exit 8; Route 25 West (6 miles);
Route 114 North (1/4 mile); left onto College Ave.

The Number You Need For Your Financial Needs

Financial
Advisors

American Express Financial Advisors Inc.

Joyce I. Hannula CFP

Certified Financial Planner

508 832-6368

© 1996 American Express Financial Advisors

You are invited to the 50th Wedding Anniversary Open House for Aili and Toivo Wilen

of Westminster
to be held on

Tuesday, October 29, 1996 at 7 p.m.

at Irene Kamila's home

at 41 East Road, Westminster

Please come to share in this special day with them.

Tervetuloa!

Own your piece of Finland or become an investor

Buy your own lot of pristine 200-acre island in Joroinen, FINLAND or make an offer for the whole island. The island is subdivided into 26 1+ acre lots each with 230 ft. of crystal clear lake frontage. Each lot abuts wildlife preservation area. Located on deep water route reachable from the Gulf of Finland and within close proximity to an airport. Make an offer for the whole island or buy ind. lot(s) for 10K each. (610) 436-7418.

Kalenteri

CALIFORNIA

Oct. 31 - Monica Groop and Raimo Laukka, baritone with Estonian National Men's Choir; Esa-Pekka Salonen conducts Sibelius: *Tapiola* and *Kullervo Symphony*, 8 pm, Dorothy Chandler Pavilion, 135 N Grand Ave, Los Angeles.

Nov. 8 - The Pan-Nordic Ensemble (Johanna Grussner, voice, Anders Eriksson, trumpet, Mika Pohjola, piano, Andreas Fliflet), 7 pm, Norwegian Seamen's Church, 1035 S Beacon St, San Pedro.

CONNECTICUT

Nov. 3 - Aura Seura meeting, 2 pm, Aura Hall, Voluntown.

Nov. 7 - Finnish American Heritage Society monthly meeting, 7 pm, Finnish Hall, 76 N Canterbury Rd, Canterbury.

Nov. 10 - Ham Dinner, 1-3 pm, Finnish Hall, Canterbury. Sponsored by FAHS.

FLORIDA

Nov. 2 - Halloween Dance, 8-11 pm, Finnish American Club, 6016 Delaware Ave, New Port Richey. Music by Don Toles. Dress Up!

Nov. 6 - Finnish American Club membership meeting & pot luck, 3 pm, Finnish American Club, New Port Richey.

Nov. 8 - Rummage and Bake Sale & Lunch, 9 am-2 pm, Finnish American Club, New Port Richey.

Nov. 16 - Harvest Dance, 8-11 pm, Finnish American Club, New Port Richey. Music by "Just One."

ILLINOIS

Oct. 27 - The Finnish Chamber Orchestra, Jukka-Pekka Saraste, conductor, with Olli Mustonen, piano, 7:30 pm, Orchestral Hall, 220 S Michigan Ave, Chicago. Tickets at Orchestral Hall box office or PhoneCharge 312-294-3000.

MASSACHUSETTS

Oct. 24 - Scandinavian Dance Class, 7:30 pm, Viking Club, 410 Quincy Ave, Braintree.

Oct. 25 - Finnish Ski Club meeting, 7:30 pm, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg.

Oct. 26 - Fall Mission Festival, 9 am-1 pm, Messiah Lutheran Church, 750 Rindge Rd, Fitchburg. *Pannukakku*, Finnish coffeebread.

Oct. 27 - 5th Annual Finnish-American Art Show, 11 am-5 pm, Saima Park, Fitchburg. Sponsored by Finnish American Central Committee.

- Finlandia Foundation Boston Chapter monthly meeting, 3 pm, St. Paul Lutheran Church, 929 Concord Tpke, Arlington. Fundraiser and Kalevala Koru Fashion Show. Reservations a must: call 617-648-4171.

Oct. 29 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St Church, 264 Elm St, Fitchburg.

Nov. 1 - "Bonnet Dance," 7:30-11:30 pm, Viking Club, Braintree. Wear a fancy or funny hat. Scandinavian music by Nils Lundin.

Nov. 2 - Suomi-koulu of New England, 10 am-noon, Waldorf School, Lexington.

- Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by FACS.

Nov. 5 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St. Church, Fitchburg.

Nov. 10 - Finnish American Club of Saima 50th Anniversary Celebration Dinner, 2 pm, Saima Park, Fitchburg. Program at 3 pm. Tickets 508-582-4201 or 508-348-2658.

MICHIGAN

Oct. 26 - Finnish-American Society of West Central Michigan fall program, 2 pm, United Methodist Church, I-96 exit 23, Marne. Concert by The Finnish-American Singers of Michigan.

MICHIGAN

Nov. 9 - Hunter's Ball, 7 pm, Finnish Center, 35200 W Eight Mile Rd, Farmington Hills. Supper & dancing to music of Wayne Salo Band. Reservations: 810-478-6939.

Nov. 10 - New Generation meeting, 1 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

- Finnish Center Association general meeting, 2 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

Nov. 16-17 - First Scandinavian Bazaar, 9 am-3 pm both days, Finnish Center, Farmington Hills.

MINNESOTA

Nov. 8 - Performance by the Heikki Sarmanto Quintet, 8 pm, Ted Mann Concert Hall, School of Music, University of Minnesota, Minneapolis. Free admission.

Nov. 9-10 - Conference on the Legacy of Finnish Studies and its Prospect for the New Millennium, Raddison Metrodome, Minneapolis.

Nov. 9 - Performance by the Heikki Sarmanto Quintet, 8 pm, Ted Mann Concert Hall, University of Minnesota. Selections include world premiere of Sarmanto's "Minnesota Suite."

NEW YORK

Oct. 30 - The Finnish Chamber Orchestra in New York Debut, 8 pm, Alice Tully Hall, New York. Jukka-Pekka Saraste, conductor; Olli Mustonen, piano soloist. Pre-performance lecture at 7 pm. Program includes "The Lover" & "Romance, Op. 42" by Sibelius. Tickets: Alice Tully Hall box office or Center Charge (212-721-6500).

Nov. 1 - Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter membership meeting, 8 pm, 6th floor, Central Presbyterian Church, 593 Park Ave at 64th, New York. Program: Musical evening by pianist Maaret Ollila.

Nov. 4 - Pianist Laura Mikkola in debut recital, 8 pm, Weill Recital Hall, Carnegie Hall, 57th at 7th Ave, New York. Advance tickets from Carnegie Hall box office or Lee Alperin, 36 Tompkins Cir, Staten Island NY 10301. A feature of the Artist Debut Series of the Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter.

Nov. 6 - The Pan-Nordic Ensemble in concert, 9 pm-midnight, Cornelia Street Café, 29 Cornelia St, Greenwich Village, New York. Quartet includes Johanna Grussner, voice; Mika Pohjola, piano. Reservations: 212-877-0572.

Nov. 13 - Performance by Heikki Sarmanto jazz band, 7 pm, St Peter's Church, 619 Lexington Ave, New York.

NEW YORK

Dec. 8 - Finland's Independence Day Celebration, 2 pm, Park Ave. Methodist Church, 106 East 86th St at Park Ave, New York. Sponsored by Finlandia Foundation New York Metro Chapter.

PENNSYLVANIA

Nov. 2 - Harvest Dance, 6 pm-10 pm, Swiss Chalet Restaurant, Rte 73, Skippack. Music by Ole Westerquist. Program by Nordic Dance group from Washington DC. Reservations: 609-667-6886. Sponsored by American-Finnish Society of the Delaware Valley.

VERMONT

Nov. 1-3 - Finn-Funn Weekend, Cortina Inn, Killington. For more information, call 860-887-8111 or 860-889-7820. Sponsored by FAHS of Canterbury (CT).

Nov. 3 - Breakfast meeting for organizational representatives and individuals interested in the preservation and perpetuation of northeast area Finnish American historical heritage, 7:30 am, Cortina Inn, Killington. Hosted by FAHS Heritage Committee. For more info: 860-376-9761.

Events subject to change without notice

Special Notice to RAIVAAJA subscribers

Raivaaja Publishing Company has always tried to keep RAIVAAJA subscription rates as low as possible.

However, the time has come for us to increase the subscription rates. We do not like to do this, but with costs going up in just about everything it is something we really have to do.

The last time subscription rates went up was in 1991, five years ago. Since that time, two of our major costs, printing and postage, have increased. Printing has gone up by 13 percent; postage up 39 percent.

Therefore, the Raivaaja Publishing Company Board of Directors has authorized the following increases in RAIVAAJA subscription rates:

UNITED STATES ADDRESSES

Rates for subscriptions mailed via periodicals rate of the U. S. Postal Service:

One year - \$28.00

Six months - \$20.00

Three months - \$16.00

Student rate (subscriber must be a full time student):

One year - \$10.00
(no increase)

Rate for subscriptions mailed via first class, U. S. Postal Service:

One year - \$46.00
(no increase)

Single Copy prices:

Newsstand: 65 cents

Mailed via first class U. S. Postal Service to a U. S. address: \$2.00
(no increase)

FOREIGN ADDRESSES

Rates for subscriptions mailed via periodicals rate of the U. S. Postal Service:

One year - \$33.00

Six months - \$25.00

Subscriptions mailed via air mail, printed matter, U. S. Postal Service:

One year - \$93.50
(no increase)

Single copy prices:

Air mail, printed matter:
\$4.00
(no change)

All prices given above in U. S. dollars.

Increase scheduled for December 1

The new subscription rates go into effect **December 1, 1996**.

However, you can beat this increase by sending in your renewal today! All renewals - and new orders, too - received before December 1 will be at the current rates.

And it does not matter if your order is for one year, two years, three years, five, 10 or more. The current rates apply until December 1.

That means, for example, if you are a subscriber with a U. S. address and renew before Dec. 1 for three years, you can pay \$23 per year or a total of \$69. (After December 1 you will have to pay \$28 per year for three years and the total would be \$84).

We certainly do regret this increase in our subscription rates but they have become financially necessary. Basic costs continue to rise and they must be covered before necessary innovations and improvements can take place. Innovations and improvements which ultimately will bring you a better newspaper.

We do hope that readers and friends who can donate something extra beyond their subscription will continue to do so. These generous people do make it possible for RAIVAAJA to continue.

Raivaaja Publishing Company
Jonthan Ratila
Business Manager

RAIVAAJA

SUBSCRIPTION AND/OR ADDRESS CHANGE

NAME _____

ADDRESS _____

New subscription _____ Renewal _____

Payment \$ _____

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$23.00; 6 mo. - \$15.00; 3 mo. - \$11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00

Raivaaja
P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Phone: 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

Fitchburg, MA

5th annual art show Sunday

Finnish-American artists will present their best endeavors during the 5th annual Finnish-American Art Show at Saima Park on Sunday, Oct. 27, from 10 a.m. to 5 p.m. The art show is sponsored by the Central Committee.

This non-juried show is an exciting exhibit of the artistic talents of the Finnish people of our area and somewhat beyond. Amateur art is featured; however, with the main entry requirement being Finnish heritage, there are also a few professionals such as E. Thor Carlson. Always exciting.

This is an excellent show. All medias - oil, acrylic, pen and ink, water color paintings, photography, sculpture,

wood carvings, sketches. No crafts are accepted.

Many of these artists find it difficult to display their talents, which are marvelous in quality, since the Finnish people in general tend to be very shy and modest unassuming people.

But as this show is by Finns, they are willing to participate and the public is the beneficiary. A few of the artists attend the show so you may meet them. Some of the art works are for sale. Each artist may exhibit three pieces of art.

Just spending a few hours at beautiful Saima Park is delightful this time of year. The public and art lovers are welcome to join us.

A traditional Finnish-style coffee service will be available for your enjoyment.

Armas Kaukoranta

NY METRO

from page 10

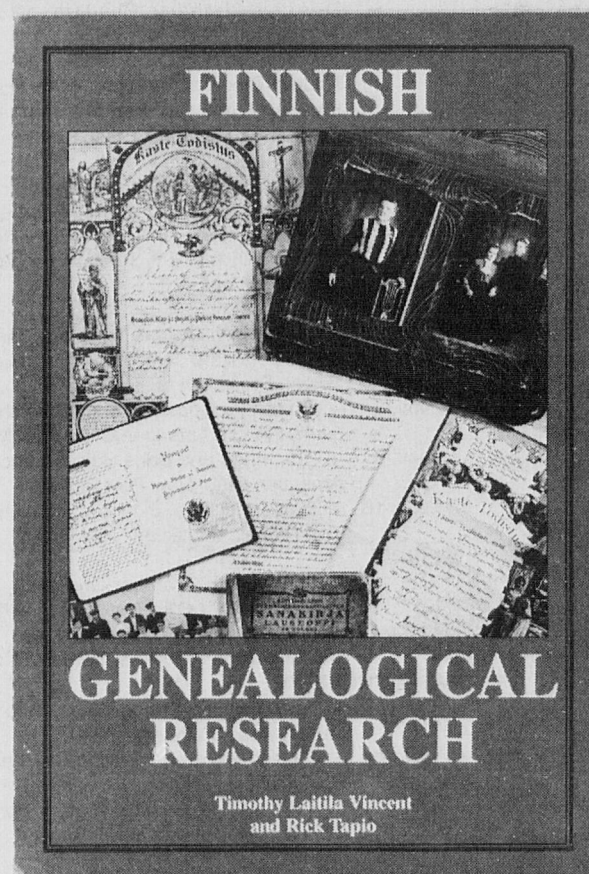
became true when she was accepted to the Manhattan School of Music in New York City. She will be graduating in December 1996.

Maaret Ollila's growing interest in classical repertoire, especially 20th century music, has lead her to pursue studies in composition and orchestral conducting. She has taken courses in conducting from David Gilbert, Glenn Cortese and Jorma Panula in Finland.

After graduating she wishes to get her Master of Music degree in conducting from the Sibelius Academy.

Tiiti Fortelny and Kaija Caldarara have recently joined the Metro Chapter.

Interested in digging into your roots?

Order FINNISH GENEALOGICAL RESEARCH

by Timothy Laitila Vincent
and Rick Tapio

to get started in your search for your ancestors

FINNISH GENEALOGICAL RESEARCH contains a wealth of information about what kind of records are available in Finland

Includes a listing of the parishes in Finland

soft cover, 191 pages second printing (includes corrections) maps, diagrams

\$14.95

add \$2.00 for postage & handling
(Mass. residents add 75¢ state sales tax)

RAIVAAJA, P. O. BOX 600, FITCHBURG MA 01420-0600

The Finnish way of life as described in the literature

by Terhi Laaksonen

The American spectrum of different cultures, developed out of the merge of many nationalities, extends its effect also on the Finnish culture: in a few years' time, any important American trend (especially in clothing, city life, etc.) usually finds its way to Europe and to Finland.

A good example of the Western way of life in Turku, my home town, is the popularity of outdoor cafés which attract people to the center especially on warm days. The look of Turku has changed since 1978 when I moved here. The Western influence is, in fact, easier to notice in Turku than in the Eastern Finland. For a student, Turku and its surroundings offer an ideal place to stay.

Life in Finland, according to the general view and my own experiences is, however, generally more or less like the pre-and post-war life described in the post-war literature.

To a person living in Finland, life means "work," and even to the unemployed, there are less choices available in different situations than there are in many other countries. This phenomenon is a part of the Finnish culture to which the American alternative spreads usually some years after it has become a trend in

the USA.

Now Finland is a member of the European Union; there are more and more different people from other countries who come to live here. Although they keep part of their own culture, they still live here in the same way than do the Finns themselves, thus adapting the cultural behavior of our country.

The Finnish literature normally describes ordinary Finns. Most of the writers live within the triangle Tampere-Helsinki-Turku. The subject of many literary works is, however, a milieu that is situated in other parts of Finland, although for instance Urjala - the native place of Väinö Linna and situated near Tampere - is an extremely typical Finnish village; because of its typical geography and cultural atmosphere, it can serve as a good example of any country place in Finland.

Both Väinö Linna's novels and other writers' postwar literature deals with the life of ordinary working class and middle class people and farmers. The kind of Finnish literature that is popular among the Finns themselves has not been much translated into English or another foreign language.

Among the characters of

Linna's works, one could mention the young Elina Kivivuori, who is one of the main characters of *Täällä Pohjantähden alla* (Under the North Star). She is very typically Finnish, and I could identify myself with her when I, as a very young girl, saw the movie based on the novel. In this TV dramatization, the Finnish soul can be seen.

Besides Linna, Kalle Päätalo, one of the favorites of the Finns, has successfully created characters with whom I could identify when I started to read the novel *Sustpari*.

Linna and Päätalo, both popular among ordinary Finnish readers, have described the life of country people and loggers in their books. When I was a child, timber floating had come to its end, but there was, unlike today, still plenty of farmers and other people who got their living from agriculture.

I have been charmed by the description of Finnish people, and especially of women, also in the novels of Antti Tuuri.

However, the description of women in the works of Mika Waltari, for instance in *The Roman* (*Ihmiskunnan vtholliset*) have remained inaccessible to me.

Terhi Laaksonen lives in Turku, Finland.

Mid-Columbia NEWS

HELMI KORTES-ERKKILÄ
VANCOUVER, WA

Fall, like the seasonal deluge of rains, is the season when organizational activities start. Perhaps the most popular effort of all the North European countries in Portland and surrounding communities was the annual Scan-Feast that was held at the Red Lion Hotel at Lloyd Center.

A silent auction of hundreds of items took place at 5:30 p.m. which was followed by a parade of flags.

Carrying the Finnish flag was Ed Sotka, the former chairman of the opening and closing FinnFest ceremonies at Lewis & Clark College. After placing the flag on the designated stand on the platform, Ed raised both hands and twirled around on the stage to the delight of the audience. (Who says that those of us of Finnish background are reticent or shy?)

Kaino Leethem was the Finnish Advisory Chair and along with the capable assistance of Satu Mikkola and others planned a Finnastic menu for the 380 guests assembled.

Read this and salivate:

Chilled Pickled Herring Timbale on leaf lettuce with Marinated Cucumber Slices, Tomato Wedges, Bermuda Onions and Chive Dressing; Braised Hunter Steak with Portabello Mushroom Cream Sauce; Red Bliss Potatoes with Chive Butter; Peas and Pearl Onions with Carrots; Jaegerbrot Rye Bread; Arctic Cloudberry Sundae Supreme; Laurel Ridge Pinot Noir; Coffee and Tea.

Paul Niskanen, our local Finnish Consul, was Chairman. The event was described as the most successful thus far in promoting the campaign for a Scandinavian Museum in Portland.

The last meeting of the year for the Finnish-American Literary Heritage Foundation took place Oct. 12 at Portland State University Finnish Room.

Nestor Perala gave an interesting talk on "Finland Under the Tsars; it was Better Than We Thought." Along with statistical data, he sprinkled his talk with personal stories that he had heard in his childhood.

Val and Wes Koven are going on an extended trip. In the meantime, we will miss their leadership as Val is the President of the Portland

Chapter.

While the Kovens are away, another big event will take place at Portland State University. It is the annual Scanfair which will be held for two days, Dec. 7 and 8 at the Smith Center Building. At that time members of FALHF will hold open house in the Finnish Room where coffee and pulla will be served.

Several individuals of Finnish and/or Swedish parentage attended a very interesting talk by Ingvar Carlsson, Prime Minister of Sweden from 1986-91 and 1994-96 at the Reed College Vollum Lecture Hall. His talk was titled "The Future of the Welfare State."

Mr. Carlsson said that social programs suffer when the income of the state is diminished by unemployment. Social programs are not directed only at the poor. They are, instead, directed at everyone in the nation so that all will benefit by a life of quality.

The union representing the members of the Portland Symphony Orchestra went on strike several weeks ago for an increase in wages. They marched carrying placards. They won. Their first performance was greeted with prolonged applause.

Finlandia Foundation Baltimore Area Chapter

New board elected

A slate of new officers was voted in at the Crab Feast held on August 18 at the Murphy's home in Havre de Grace. The are:

President, Jaana Jaakkola-Summerfield; Vice President, Jaana Moller; Secretary, Jaana Myllyluoma; Treasurer, Tom Salmi.

Richard and Marianne Miles will continue as trustees.

The board acknowledges with appreciation outgoing members Erik Liimatta, Raita Karp and Calvin Pelto.

The new board convened on Sept. 22 at the Myllyluoma home to discuss upcoming events, how to increase our membership and the members' involvement in Foundation activities. The process of obtaining membership fees was reviewed and improvements suggested.

Doug Goodhill has volunteered to computerize the billing and mailing lists. This system will make the treasurer's recordkeeping more efficient and up to date.

96-97 dues are due

Membership fees for the year June 1996-June 1997 are due now. The fees are: \$7.50 for individual members; \$10 for families; \$5 for students; \$5 for retired citizens.

Please make your check out to Finlandia Foundation Baltimore Chapter and send to Tom Salmi, 6369 Tinted Hill, Columbia MD 21045.

Kudos to Kalevi Olkio

The board is deeply grateful to Kalevi Olkio for all his years of serving as editor of the newsletter. We look forward to his continuing leadership in spreading news about the Baltimore Finnish community.

Some of you may not know but Kalevi regularly supplies photos and news briefs about FF Baltimore happenings to Finnish American newspapers such as the *Raivaaaja*. Watch out at the next get-together - you might just get caught by Kalevi's Kandidi Kamera!

Kittos, Kalevi!

Upcoming Baltimore Chapter events

Baltimore Area Finlandia Foundation at the Essex Community College Heritage Festival, Sat.-Sun., Nov. 2-3, noon-7 p.m. - we will again represent Finland at the Heritage Festival, which typically features dozens of countries around the globe with a mouth-watering array of ethnic foods.

This is our largest outreach event of the year and is a lot of fun for the whole family. We will have a booth distributing information about Finland and about our organization. Memories of Finland will be there to sell Finnish items from sauna soaps to Christmas decorations and everything in between.

Be sure not to miss: Flag

and Costume parade and Opening Ceremony, Saturday, 1:30 p.m.; Performance of Finnish Folk Music and Children's Games, Sunday, 2 or 3 p.m.

BFF Christmas Party, hosted by Marianne and Joe Hooe, Sunday, December 8, 2 p.m. - Everyone is invited to celebrate *Pikkujoulu* at our family-style pot-luck gathering. Traditional Finnish Christmas foods will be featured and even *Joulupukki* will make an appearance.

Please RSVP to Jaana Summerfield (410-290-6856) by Dec. 1 to sign up for food and get directions.

Other Baltimore area events

The Finnish Chamber Orchestra, Sibelius, Mozart and Beethoven, Friday, Nov. 1, 7 p.m., Embassy of Finland (202-298-5800); Sat., Nov. 2, 5 p.m., Kennedy Center, Washington, D. C.

Thirteen Strings from Scandinavia, presented by the Baltimore Folk Music Society, Friday, Nov. 1, 7:30 p.m. Concert followed by folk dancing. Brown Memorial Woodbrook Presbyterian Church, 6200 N Charles St.

Kipinä Kerho Holiday Bazaar, Sunday, Nov. 24, 11 a.m.-4 p.m., YFU Building, 3501 Newark St. NW, Washington, D. C. For information, contact Anita Alanko, 703-521-0481.

A Northlands Christmas Revels, Dec. 6-8, Dec. 13-15. Fri & Sat eves 8 p.m.; Sat & Sun matinees, 2 p.m. Lisner Auditorium at George Washington University, 21st and H Sts. NW. Tickets by mail until Nov. 23 from P. O. Box 39077, Washington DC 20016 or call 301-657-3285 after Nov. 23.

Eight performances in celebration of the winter solstice with song, dance, poetry, and drama from the lands of the North. The Karelian Ensemble will join the Revels cast in enacting stories from Kalevala, with the help of evocative masks and larger-than-life puppets.

Finlandia Foundation
Baltimore Area Chapter

Teemu Selanne stars for Ducks at Denver

National Hockey League sensation Teemu Selanne, playing for the Mighty Ducks of Anaheim (CA), sparked his team to come from a four-point deficit in the final period to tie the Colorado Avalanche, 6-6, Oct. 8 at Denver.

Selanne scored the final point with 30 seconds left in regulation to produce the tie. He also scored earlier in the period and had three assists.

- Harri Siitonen

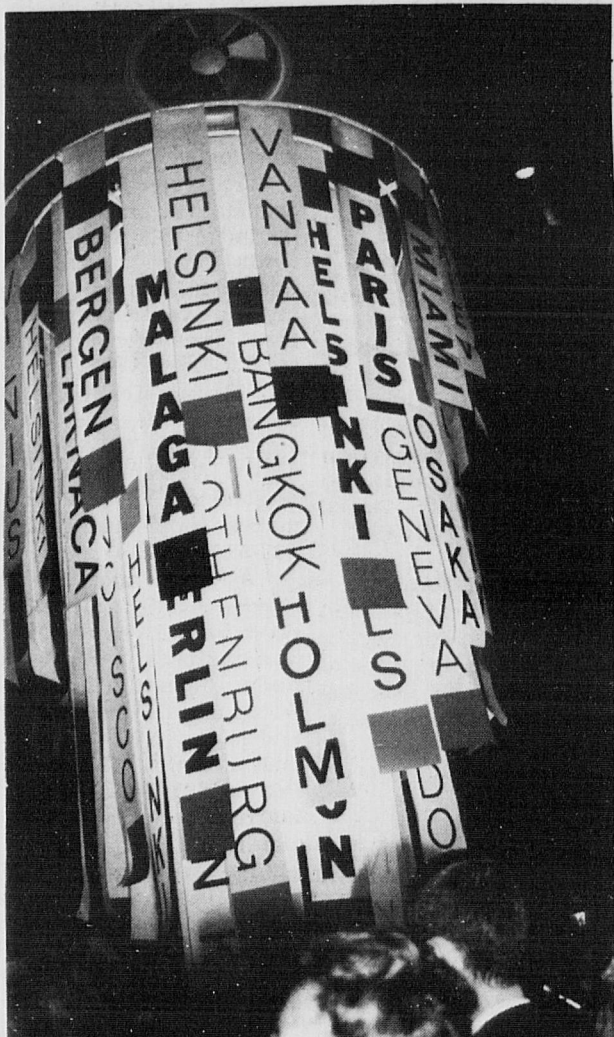
GATEWAY TERMINAL

from page 9

Helsinki-Vantaa Airport handles 7.2 million passengers and 91,000 tons of freight and mail in 1995.

Pertti Palmroth was more than willing to show his product line.

A display showing all the possible flight destinations from the new terminal.

At the close of the opening ceremonies representatives of the terminal's personnel parade dressed in their work attire.

These figures are on the rise, making the airport authority well aware of the need to further upgrade the facilities to cope with demand.

Phase II, due for construction between 1997 and 1999, includes plans for a new 12,000 square meter complex comprising a new arrivals hall, check-in desks and baggage reclaim area possibly for exclusive use by Schengen (European Union member nations) passengers.

The airport authority, which has so far developed less than 20 percent of the gateway's 1,500 hectare site, has already gained approval to build a third runway in woodland opposite the main terminal complex at a cost of 90 million US dollars.

This additional 3,400-meter-long parallel runway, which is set to be built within the next five years, would notably improve the airport's efficiency by allowing 30 percent more aircraft movements annually.

Hänninen is keenly aware that investing in facilities is useless unless they are matched by first class services.

"Our biggest challenge is to make a success of our customer orientation campaign to ensure that the airport's staff is well aware of the fact that customer service is one of our most prized assets," Hänninen says.

Many services can be found at the terminal, among them hotel room booking service for hotels near the airport, telefax and copying service, guided tours of the airport, chapel, children's care and playroom, dry cleaning, first aid room, flower shop, hairdresser, lounges for business class passengers, meeting facilities, pharmacy, police, postal services, saunas, services for the disabled and showers.

Over 20 shops, including Kalevala Koru, Stockmann's, Marimekko and Pertti Palmroth, sell a variety of goods.

SOLA

from page 8

Väinö Sola, left above, as Radjam in the April 1929 Finnish Labor Society Salma (Fitchburg, MA) production of "Bajadeeri." Right is Matti Jurva (1898-1943) as Napoleon St. Cloche. Jurva also made records with Victor and Columbia. From a postcard photo by Bergroth of Fitchburg.

Photo: Ralvaaja collection

On the second American tour, Sola brought along his son Pentti. Their first concert was again at Imatra Hall in Brooklyn. They then travelled all over America, even to California. The second tour lasted almost five months and he gave 61 concerts, mostly for Finnish audiences.

On the third tour (October 1928 to May 1929) Väinö Sola brought his daughter Pirkko along as an accompanist.

The tour went across the country from New York to California and back again. The Solas also visited Mexico.

Towards the end of the tour, Sola was invited to star in the operetta "Mustalaisruhtinatar" (The Gypsy Princess) as Edwin at the New York Työväentalo (or Fifth Ave. Hall). The operetta was performed four times in April and May.

During this tour Sola also played the role of Radjam in the operetta "Bajadeeri" which was performed nine times in various Massachusetts cities and at the New York Fifth Ave. Hall.

Väinö Sola made his last concert tour to the States in 1949-50, accompanied this time by his daughter Marja. Beginning in March, 1949, the two concertized across the country to California. The five month tour ended with a farewell concert at the New York Fifth Ave. Hall on March 16, 1950.

Recorded by Columbia, Victor

Väinö Sola was a diligent recording artist, for in the years 1918-28 he recorded over 100 sides in Both Europe and the United States. During 1925, 1926 and 1928 in New York he sang 12 published sides for Columbia and Victor.

Sola states in his memoirs that he recorded 10 sides on his first trip in 1920 for Victor. No information on these recordings has been found, so they probably were not printed even as demo records.

Sola claims that he did his 1926 recordings in Philadelphia. However, Victor's records show that they were done in New York.

In addition to the recordings sung in the United States, Victor also published 10 of Sola's vocal recordings that had been done in Europe.

Researching the lives and work of the old-time Finnish American recording artists is an ongoing effort. More information about them is always welcome and definitely needed.

If you have a recollection of Väinö Sola, have a photograph of him or have any kind of information or memorabilia about him, please let us know. Thank you!

Contact Ralvaaja, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600; tel. 508-343-3822; or FAX 508-343-8147.

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Naton pääsihteeri Suomeen

Pohjois-Atlantin liiton Naton pääsihteeri **Javier Solana** vieraillee lokakuun lopulla Suomessa. Ensimmäisen Suomen-vierailunsa aikana Solana keskustelee Suomen valtiojohdon kanssa Naton tarjoamasta laajennetusta rauhankumppanuudesta. Suomessa odotetaan jo pääsihteeriltä yksityiskohtaisempia näkemyksiä rauhankumppanuuden sisällöstä.

Amerikkalaiset Randin tutkimuslaitoksen tutkijat esittivät äskettäin kaavailuja entistä läheisemmästä yhteistyöstä Suomen, Ruotsin ja Naton välillä Koillis-Euroopan ja Itämeren alueen vakauden valvonnassa.

Tutkija **Ronald Asmuksen** mukaan Suomen tulisi löytää strateginen kotinsa Naton siipien suojasta eli sotilasliiton nykyisin Tanskassa sijaitsevista koillisen alueen komentopäämajasta, riippumatta siitä liittyykö Suomi joskus Natoon vai ei. Asumus osallistui kolmikantakomission äskettäiseen kokoukseen Helsingissä.

Trilateral Commission, eli kolmikantakomissio, kokoontui edellisviikonvaihteessa Helsinkiin pohtimaan mm. Naton laajentumista ja Venäjän asemaa ja tulevaisuutta. Johtavista politiikoista ja talousmiehistä koostuva kansainvälinen yhteenliittymä kävi perinteisesti keskusteluaan suljettujen ovien takana. (Suomi-Seura)

Hornetien vastaostoista kaksi kolmasosaa tehty

Suomen ilmavoimien hävittäjähankinnan vastaostoista on nyt kaksi kolmasosaa tehty. Viimeisin päivitys antaa saldoksi runsaat 2 biljoonaa dollaria. Suorien vastaostojen osuus on 355 miljoonaa dollaria. Suoriin ostoihin lasketaan Finavitecin Hornet-kokoonpano sekä ne Hornetin rungonosat, joita Finavitec toimittaa muualla tapahtuvaan hävittäjätuotantoon.

Vastaostojärjestelyistä sovittiin ilmavoimien hävittäjähankinnan ratkettua keväällä 1992. Hornetit toimittaja F/A-18 Team on velvollinen järjestämään suomalaiselle teollisuudelle vastaostoja kolmen biljoonan dollarin arvosta. Vastaostovelvoite on täytettävä kymmenen vuoden kuluessa, siis viimeistään vuonna 2002.

Yksi Hornet-vastaostojen ilmentymästä on New Yorkiin kolmisen vuotta sitten perustettu Export Promotion Center (ECP). Se on suomalaisia vientiyrityksiä palveleva markkinointiorganisaatio. Se perustettiin Ulkomaankauppaliiton aloitteesta kolmisen vuotta sitten, ja se toimii GE Tradingin tiloissa New Yorkissa. GE on Hornetin moottorivalmistaja ja siten yksi Suomen hävittäjähankinnan vastavetelöistä. (Kauppalehti)

Suomi Viron puolustusavun koordinaattoriksi

Puolustusministeri **Anneli Tainan** (kok) mukaan Suomi on saanut tukea ehdotukseen toimia Viron maanpuolustuksen kehittämiseen annettavan kansainvälisen avun koordinaattorina.

Koordinaattori on tarpeen, koska apu on sekä päällekkäinen että hajanainen, sanoi Taina, joka samalla korosti, ettei Suomesta millään lailla tule Viron turvallisuuden takaajaa.

Imatralainen mies kuoli kurkkumätään

Kurkkumätään sairastunut imatralainen mies kuoli sairaalassa Helsingissä lokakuun toisella viikolla.

Mies oli saanut taudin Venäjältä, josta on tänä vuonna tullut myös toinen tartunta Suomeen. Tauti ei ole kuitenkaan leviämässä siellä epidemiaksi.

Kurkkumätä hävitettiin Suomesta 1950-luvulla rokotusten avulla.

(HS)

Vaasan vierailunsa yhteydessä presidentti Martti Ahtisaari tapasi myös paikkakunnalla asuvia kurdipakolaisia.

Ahtisaari kiitteli hallituksen ERM-ratkaisua
Yhdysvaltain läsnäolon Euroopassa soisi jatkuvan

Presidentti Martti Ahtisaari toivoo Yhdysvaltain läsnäolon Euroopassa jatkuvan.

"USA:n läsnäolo, vaikkakin vain su-pistetussa muodossa, on tärkeää Euroopan turvallisuudelle", sanoi Ahtisaari viimeviikkoisen Vaasan vierailunsa yhteydessä pidetyssä lehdistötilaisuudessa.

Vaasaan kohdistuneen maakuntavierailunsa aikana presidenttipari tapasi kansalaisia, työttömiä ja yrittäjiä.

"ERM-ratkaisua on pidetty maailmalla hyvänä. Ratkaisu vahvistaa Suomen määrätietoista kuvaa. Markan sitominen tuli oikeaan aikaan", presidentti sanoi Suomen markan kytkemisestä Euroopan valuuttajärjestelmään.

Ahtisaari lievästi tuohtui, kun hänel-

tä lehdistötilaisuudessa jälleen kerran tiedusteltiin, liittyykö Suomi Naton jäseneksi vai ei.

"Minä toivoin, etteivät suomalaiset enää koskaan kysy tällaisia kysymyksiä, ihan kuin eletäisiin vielä kylmän sodan aikaa, kun tällaisia kysytään."

"Pitäisi kysyä, että lisäisikö Suomen Nato-jäsenyys turvallisuutta ja vastaus on, ettei lisäisi. Suomen pitää edistää politiikkaa, joka lisää turvallisuutta", Ahtisaari sanoi.

Hän on ollut parina viimeisenä kulkautena entistä vakuuttuneempi siitä, että Suomen valitsema linja on järkevä. Itsenäinen puolustus ja aktiivinen yhteistyö kriiseissä on Ahtisaaren mukaan linja, jota tulee jatkaa.

(Demari)

Työministeriön kansliapäällikkö Sorsa: Työttömyys lähtenyt selvään laskuun

Työministeriön kansliapäällikkö **Pertti Sorsa** laskee, että Suomen työttömyys alenee nykyisellä talouskasvulla 30,000 hengen vuosivauhtia.

"Aleneminen on vahvalla pohjalla, sillä viime kausina se ei ole perustunut enää yksin työvoimapolitiittisten toimien lisäämiseen", Sorsa arvio Kauppalehden haastattelussa.

Sorsan mielestä laman aiheuttama psykologinen kynnys ottaa työvoimaa on viimeinkin purkautumassa. Tämä näkyy hänen mukaansa siinä, että kasvun pristyminen heljastuu heti työvoiman kysyntään. Normaalisti yhteys toimii puolen vuoden viiveellä.

"En pidä ollenkaan mahdollisena, että työttömyyden alenemisvauhti kiipeäisi ensi vuonna lähes 50,000 henkeen", Sorsa sanoo.

Ahtisaari saa aikaa

Vain kymmenen prosenttia suomalaisista äänestäjistä haluaa presidentti Martti Ahtisaaren päättävän heti, ryhtyykö hän ehdokkaaksi vuoden 2000 presidentinvaaleissa, selvisi äskettäisessä Aamulehden kyselyssä.

Yli 70 prosenttia äänestäjistä on sitä mieltä, että Ahtisaari voi harkita ehdokkuuttaan vielä ainakin kaksi vuotta.

Taloustutkimus Oy haastatteli asiasta lokakuun kahtena ensimmäisenä päivänä yhteensä 500 suomalaista.

Suomen kapellimestareiden vienti jatkuu

Suomalainen kapellimestari **Sakari Oramo** (s. 1965) on valittu Birminghamin (Iso-Britannia) kaupunginorkesterin ylikapellimestariksi ja taiteelliseksi neuvonantajaksi kolmivuotiskaudeksi syyskuusta 1998 alkaen. Hän seuraa tehtävässä Sir Simon Rattlea, jonka johdolla orkesteri on noussut maailmanmaineeseen.

Oramo tulee työskentelemään vuosittain Birminghamissa 13-14 viikkoa ja johtamaan vähintään 30 konserttia kaudessa. Hän tulee samanaikaisesti edelleen kotimaassaan johtamaan Radion sinfoniaorkesteria, jonka kanssa hänellä on kolmivuotissopimus vuoteen 1999 asti ja mahdollisuus jatkaa sen jälkeenkin.

Sakari Oramo kommentoi nimitystään odottamattomaksi yllätykseksi ja kunniaksi. Häntä ei kuitenkaan uusi nimitys pelota, "koska tärkeintä on, että sitä taidetta saa tehdä".

(Suomi-Seura)

Gothóni rakentaa

kulttuurisiltaa Kiinaan

Pekingissä vietettiin Kiinan ensimmäisiä klassisen musiikin festivaaleja suomalaisen **Ralf Gothónin** johdolla syyskuun viimeisellä viikolla.

Festivaaleilla esiintyivät mm. **Jorma Hynninen**, kiinalainen viulisti **Hu Kun** ja korealainen sellisti **Young-Chang Cho** Gothónin lisäksi. Ainoana orkesterina esiintyi Sibelius-akatemian orkesteri **Eri Klasin** johdolla ja sen solistina oli viulisti **Jaakko Kuusisto**. Ohjelmisto keskittyi lähinnä kamarimusiikkiin.

Kielletyn kaupungin musiikkijuhlien taiteellisen johtajan, suomalaispianistin, säveltäjän ja kapellimestarin Ralf Gothónin mukaan tärkeintä oli saada juhlat kunnialla alkuun ja kiinalaiset järjestäjät innostumaan. Festivaaleista pitää muodostua kulttuurisilta Kiinan kulttuurin ja länsimaisen kulttuurin parhaiden puolen kanssa.

Ensi vuodeksi on suunnitteilla esim. kiinalaisen ja länsimaisen orkesterin esiintyminen ja kantaesityksen tilaaminen **Aulis Sallisel** ja kiinalaiselta säveltäjältä.

(Suomi-Seura)

Terveistä Lepokodilta

Tervetuloa Lepokodille Marie ja Erik Fridlund! On mukava saada uusia asukkaita joukkoomme, tulette varmasti viihtymään!

Hannes Juntunen viihdytti meitä kauniilla laulullaan viime maanantaina Charlien säestyksellä. Kiitos Sinulle, Hannes!

Tiistaina meitä "visiteerasi" kuubalainen pianotaitelija Hector Santana. Täytyy sanoa, että tunnetta piisasi ja menoa myös. Hector soitti vuosisadan alun eurooppalaista sekä hieman amerikkalaista musiikkia.

Kiitos kotikirkkolaisille: Ti-

mo Puustellille, Johanna Lasilalle ja Lauri Niemiselle keskiviikkoisesta hartaushetkestä. Oli tosi mukava ja kodikas tilaisuus. Tunnelman lämpöä edesauttoi Johanna kauniit laulut ja upea ääni.

Lepokodin ystävät kävivät taas Pokela-huoneessa sekä kampaamossa asukkaidemme ilona. Kiitos ystäville uutteruudesta ja avusta. Teidän työnnne on todella arvokasta Lepokodille ja lepokotilaisille.

Kiitos Leo Jaakkolalle sekä Lydia ja Mikko Knutilalle torstain ja perjantain ohjelmasta.

Ystävien myyjäiset sujuivat

mukavasti viime lauantaina. Ei kai siellä suurempia kommelluksia tapahtunut, puukotappeluita tai vastaavaa, kun ei ambulanssilaakaan ker-
ran tarvittu.

Kiitos Lantana Middle Schoolille lauantaisesta esityksestä. Otamme osaa Sylvia Peltosen omaisten ja ystävien su-
ruun. Sylvia nukkui pois Sairaskotimme puolella viime viikolla.

Taas on yksi syksyinen viikko vierähtänyt suuremmilta kommelluksilta, joten hymyä huuleen ja silleen!

Kuulumisiin
Anu Delcourt

KIRKON...

jatkoa sivulta 4

syksyllä 1995 lähetetty vapaaehtoista talvipappia, vaan siihen tarkoitettut varat sai St. Andrew's seurakunta, joka irrotti toisen pappinsa turistikirkon tehtäviin.

Floridasta käsin on hoidettu myös joulukirkot Washingtonissa ja Atlantassa.

Mutta Haminassa puhuttiin paljon muustakin kuin vain suppeasta ulkosuomalaisen keskuudessa suoritettavasta kirkollisesta työstä. Dosentti Martti Häikiö juhlapuheessaan muistutti meitä syksystä 1991 Suomen historian käännekohtana.

Ensimmäinen ja olennainen muutos koskee Suomen kansainvälistä asemaa ja ulkopoliittikkaa. Syksyllä 1991, Neuvostoliiton hajotessa ja kommunismin romahtaessa, Suomen ulkopoliitikassa tapahtui täyskäännös, kun Suomi irtaantui Neuvostoliiton kanssa vuonna 1948 pakon alla solmitusta YYA-sopimuksesta ja alkoi suunnistaa kohti länttä, Euroopan unionin täysjäsenyyttä.

Mutta ajattelutavoissa ja kielenkäytössä on vielä paljon vanhaa. Monelle suomalaiselle esimerkiksi Saksa edus-

taa yya-liturgian varottamaa ilmestyskirjan petoa, militarismia, jopa imperialismin ilmentymää Neuvostoliittoa, tuota rauhan suurvaltaa ja meidän ystäväämme vastaan.

Saksa on kuitenkin ollut ja on etenkin tänään tärkeimpiä yhteistyökumppaneitamme Euroopan rakentamisessa. Historia tunnustanee, että Saksan tuki sekä vuonna 1918 että loppuvuonna 1940 ja kesällä 1944 oli ratkaisevan tärkeä Suomen itsenäisyyden ja vapauden säilymiselle.

Haminassa puhuttiin, kuten huomataan, Suomen historian käännekohtista, kirkon hengellisestä työstä meidän siirtolaisten henkisistä ja hengellisistä juurista.

Pitäkäämme niitä arvossa, rakkaat suomalaiset ystävät, aina elämässämme. Jumala, koti ja isänmaa olkoot korkeimpia ja pyhimpiä arvoja sydämissämme ja elämässämme ja siirtäkäämme ne lastemme ja lastenlastemme aarteiksi heidän elämäntapa-leelleen.

TERVETULOA FLORIDAAN!

Laaja valikoima täysin kalustettuja condoja odottamassa täällä. Hinnat alkaen 20,000 jokaiselle budjetille sopivat, suomalaisten suosimilla alueilla. Ota yhteys meihin ajoissa niin voimme varata jo valmiiksi teille sopivia kohteita valittavaksi.

C-21 Coastline Realty, Sirkka Lehtonen
561-433-9347, or 561-588-2900
fax 561-588-2398

All Your Travel Anywhere in the World

FINNEXPRESS SAVES YOU MONEY ON FLIGHTS TO FINLAND

CRUISES ♦ TOURS ♦ CARS ♦ HOTELS
SCANDINAVIAN BONUSPASS FREE WITH TICKET

For information and reservations please contact:

TRAVEL SERVICE
425 Madison Avenue, New York, NY 10017
212 832-8989 800 677-6454

Muistithan uusia tilauksesi?

THE FINLANDIA
FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd
Friday of the month from
October through May.
CENTRAL
PRESBYTERIAN
CHURCH

593 Park Ave & 64th St., NYC
Mailing address for
information
P.O. Box 2590
Grand Central Station,
New York, NY 10163

RAIVAAJA

TILAUS JA/TAI OSOITTEENMUUTOS

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

NIMI _____

OSOITE _____

Uusi tilaus _____ uudistus _____

Maksu \$ _____

TILAUSHINNAT:

USA: 12kk \$23.00; 6kk \$15.00; 3kk \$11.00
Ulkomaat: 12kk \$28.00; 6kk \$20.00

Raivaaja

P.O. Box 600

Fitchburg, MA 01420-0600

Puh. 508-343-3822 Fax: 508-343-8147